

SL

EVROPSKO
RAČUNSKO
SODIŠČE

2015

Na kratko o reviziji EU

Uvod v letni poročili
Evropskega računskega sodišča za leto 2015

EVROPSKO RAČUNSKO SODIŠČE
12, rue Alcide De Gasperi
1615 Luxembourg
LUKSEMBURG

Tel. +352 4398-1

Vprašanja: eca.europa.eu/sl/Pages/ContactForm.asp

Spletišče: eca.europa.eu

Twitter: @EUAuditorsECA

Veliko dodatnih informacij o Evropski uniji je na voljo na internetu.
Dostop je mogoč na strežniku Europa (<http://europa.eu>).

Luxembourg: Urad za publikacije Evropske unije, 2016

Print	ISBN 978-92-872-5586-0	doi:10.2865/4724	QJ-04-16-526-SL-C
PDF	ISBN 978-92-872-5559-4	doi:10.2865/249873	QJ-04-16-526-SL-N
EPUB	ISBN 978-92-872-5569-3	doi:10.2865/774443	QJ-04-16-526-SL-E
HTML	ISBN 978-92-872-5557-0	doi:10.2865/80193	QJ-04-16-526-SL-Q

© Evropska unija, 2016

Reprodukcija je dovoljena z navedbo vira.

2015

Na kratko o reviziji EU

Uvod v letni poročili
Evropskega računskega sodišča za leto 2015

V dokumentu Na kratko o reviziji za leto 2015 so prikazane glavne ugotovitve iz letnih poročil Evropskega računskega sodišča o izvrševanju proračuna EU za leto 2015 in evropskih razvojnih skladih. V njem so pregled finančnega poslovanja EU med letom in predlogi za njegovo izboljšanje. S tem pomagamo Evropskemu parlamentu in Svetu pri njunem nadzoru načina porabe sredstev EU.

Leta 2015 je bil proračun EU pod precejšnjim pritiskom, saj so si države članice in institucije EU prizadevale, da bi se odzvale na begunsko krizo in spodbujale več naložb v gospodarstvo, pri tem pa še naprej financirale tekoče dejavnosti EU v okviru večletnega finančnega okvira za obdobje 2014–2020.

Naša revizija zajema različne in pogosto kompleksne sheme prihodkov in porabe na vseh ravneh uprave EU ter nacionalnih in regionalnih organov vse do posameznih upravičencev. Dajemo izjavo o zanesljivosti zaključnega računa in pravilnosti z njim povezanih transakcij ter naštevamo področja, na katerih je tveganje, da bodo sredstva EU nepravilno porabljena, največje. Poročamo tudi o okviru, ki ga Komisija uporablja za obvladovanje smotrnosti porabe sredstev EU.

Tako kot v prejšnjih letih ugotavljamo, da je zaključni račun EU za leto 2015 zanesljiv, vendar še naprej obstaja pomembna stopnja nepravilnosti („napake“) pri porabi. Po naši oceni skupna stopnja napake za leto 2015 znaša 3,8 %, kar je boljše kot v zadnjih letih, vendar še vedno precej nad našim pragom pomembnosti v višini 2 %.

Naša analiza kaže, da je verjetnost višje stopnje napake pri shemah financiranja z nepovratnimi sredstvi, ki temeljijo na povračilu stroškov upravičencev, večja kot pri shemah financiranja na podlagi pravic. Opozarjamo tudi na tveganja za finančno poslovanje, povezana z zagotavljanjem finančne podpore s posojili, jamstvi in naložbami v lastniški kapital neposredno iz proračuna EU ali posredno.

Pri poročanju o obvladovanju smotrnosti v EU ponovno poudarjamo potrebo po vzpostavitvi jasnejše povezave med novimi političnimi prioritetami EU, sedanjimi strateškimi cilji in dejavnostmi, ki jih EU dejansko financira. Letošnje letno poročilo je osredotočeno na obvladovanje smotrnosti porabe za raziskave in inovacije.

In nazadnje, v našem poročilu so našeta priporočila za zmanjšanje napak in izboljšanje splošne smotrnosti porabe proračuna EU. Vmesni pregled načrtov porabe EU za obdobje 2014–2020, ki ga bo opravila Komisija, je priložnost za doseganje resničnega napredka pri poenostavitvi pravil za sheme porabe ter večje fleksibilnosti proračuna in njegove osredotočenosti na doseganje rezultatov, ki so pomembni za večino državljanov.

A handwritten signature in black ink, which appears to read 'Vitor' followed by a stylized flourish.

Vítor Manuel da SILVA CALDEIRA
Predsednik Evropskega računskega sodišča

Stran

02	Predsednikov uvod
05	Rezultati v celoti
05	Ključne ugotovitve in sporočila
07	Kdo smo
07	Kaj smo revidirali
09	Kaj smo ugotovili
09	Zaključni račun EU je resničen in pošten prikaz
09	Ocenjena stopnja napake je še vedno precej nad 2-odstotnim pragom pomembnosti
16	Napake so najbolj vplivale na porabo na podlagi povračila stroškov
18	Način upravljanja nima velikega vpliva na stopnjo napake
20	Popravljalni ukrepi so vplivali na ocenjeno stopnjo napake
21	Možnosti za dodatno izboljšanje pri oceni tveganja, ki ga izvede Komisija, in pri učinku popravljalnih ukrepov
22	Zneski, ki jih bo treba plačati v letošnjem in prihodnjih letih, so visoki
23	Vse večja uporaba finančnih instrumentov prinaša večja tveganja
24	Treba je povečati osredotočenost na smotrnost
28	Podrobneje o prihodkih in področjih porabe
29	Prihodki
32	Konkurenčnost za rast in delovna mesta
35	Ekonomska, socialna in teritorialna kohezija

39	Naravni viri
44	Evropa v svetu
46	Varnost in državljanstvo
47	Uprava
49	Evropski razvojni skladi (ERS)
52	Ozadje
52	Na kratko o revizijskem pristopu
54	Evropsko računsko sodišče in njegovo delo
55	Posebna poročila, objavljena leta 2015

Ključne ugotovitve in sporočila

Povzetek izjave o zanesljivosti za leto 2015

Evropsko računsko sodišče daje mnenje brez pridržkov o zanesljivosti zaključnega računa Evropske unije za leto 2015.

Prihodki za leto 2015 kot celota so zakoniti in pravilni.

Pri plačilih za leto 2015 so pomembne napake. Sodišče zato izreka negativno mnenje o njihovi zakonitosti in pravilnosti.

Celotno besedilo izjave o zanesljivosti je v poglavju 1 letnega poročila za leto 2015.

- Zaključni račun EU za leto 2015 je bil pripravljen v skladu z mednarodnimi standardi in je v vseh pomembnih pogledih resničen in pošten prikaz. Zato smo lahko tudi tokrat izrekli mnenje brez pridržkov o njegovi zanesljivosti. O pravilnosti plačil pa smo izrekli negativno mnenje.
- Za plačila v letu 2015 znaša ocenjena stopnja napake, s katero se meri stopnja nepravilnosti, 3,8 %. To je bolje kot v preteklih letih, vendar še vedno precej nad našim 2-odstotnim pragom pomembnosti.
- Način upravljanja nima velikega vpliva na stopnjo napake. Še naprej odkrivamo skoraj enako ocenjeno stopnjo napake v okviru deljenega upravljanja z državami članicami (4,0 %) kot pri odhodkih, ki jih neposredno upravlja Komisija (3,9 %). Najvišje stopnje napake so bile ponovno odkrite pri porabi na področjih ekonomske, socialne in teritorialne kohezije (5,2 %) ter konkurenčnosti za rast in zaposlovanje (4,4 %). Na področju upravnih odhodkov je bila ocenjena stopnja napake najnižja (0,6 %).
- Različni vzorci tveganja pri shemah financiranja na podlagi povračila stroškov (pri katerih EU povrne upravičene stroške za upravičene dejavnosti na podlagi prijav stroškov, ki jih predložijo upravičenci) in shemah na podlagi pravic (pri katerih se plačila izvršujejo na podlagi izpolnjevanja pogojev in ne povračila stroškov) še naprej zelo vplivajo na stopnje napake na različnih področjih porabe. Povračilo stroškov je povezano z veliko višjo stopnjo napake (5,2 %) kot poraba na podlagi pravic (1,9 %).
- Popravljalni ukrepi organov v državah članicah in Komisije so imeli pozitiven učinek na ocenjeno stopnjo napake. Brez njih bi skupna ocenjena stopnja napake znašala 4,3 %. Čeprav je Komisija sprejela ukrepe za izboljšanje svoje ocene tveganja in učinka popravljalnih ukrepov, so možna še dodatna izboljšanja.
- Če bi Komisija, organi držav članic ali neodvisni revizorji uporabili vse informacije, ki so jih imeli na voljo, bi lahko preprečili ali odkrili in popravili velik del napak, preden so bila izvršena plačila, povezana z njimi.

- Zneski, ki jih bo treba plačati v sedanjem in prihodnjih letih, ostajajo visoki. Kljub temu Komisija ni pripravila napovedi denarnih tokov za naslednjih sedem do deset let. Takšna napoved bi deležnikom omogočila predvideti potrebe po plačilih in proračunske prioritete v prihodnosti.
- Vse večja uporaba finančnih instrumentov, ki niso neposredno financirani iz proračuna EU in jih Sodišče ne revidira, pomeni večja tveganja za odgovornost ter usklajevanje politik in operacij EU.
- Pri kazalnikih, ki jih Komisija uporablja za merjenje smotrnosti, je bil dosežen delen napredek, vendar še vedno obstajajo pomanjkljivosti. Polega tega je treba bolje opredeliti cilje upravljanja na ravni generalnih direktoriatov Komisije.
- V zvezi s programom Obzorje 2020 smo ugotovili, da je v primerjavi s 7. okvirnim programom prišlo do izboljšanj, toda Komisija še vedno ni v celoti sposobna spremljati smotrnosti programa in poročati o njej. Povezave med desetimi novimi političnimi prioritetami Komisije in strateškim okvirom za strategijo Evropa 2020 / program Obzorje 2020 je treba bolje pojasniti. To pomanjkanje jasnosti bi lahko vplivalo tudi na druge dejavnosti EU.
- Čeprav države članice na splošno dovolj dobro poznajo naša priporočila, ki so namenjena njim, je stopnja formalnega izvajanja teh priporočil zelo različna, zato je videti le malo sprememb v nacionalni politiki in praksi.

Kdo smo

Evropsko računsko sodišče je zunanji revizor EU. V skladu s členom 287 Pogodbe o delovanju Evropske unije je dolžno Evropskemu parlamentu in Svetu dati izjavo o zanesljivosti zaključnega računa ter o zakonitosti in pravilnosti z njim povezanih transakcij. Sodišče je neodvisno od institucij in organov, ki jih revidira.

Kaj smo revidirali

Proračun EU

Proračunska poraba EU je pomemben instrument za doseganje ciljev njenih politik. Evropsko računsko sodišče vsako leto revidira prihodke in odhodke proračuna EU ter izda mnenje o tem, koliko zanesljiv je zaključni račun in koliko so prihodkovne in odhodkovne transakcije skladne z veljavnimi pravili in predpisi.

Leta 2015 je poraba znašala skupaj 142,5 milijarde EUR ali približno 285 EUR po državljanu. To je 2,1 % potrošnje sektorja država vseh držav članic EU.

Evropski parlament in Svet se vsako leto sporazumeta o proračunu EU in pri tem upoštevata sedemletni finančni okvir. Za pravilno porabo proračuna je odgovorna predvsem Komisija. Skoraj 80 % proračuna se porabi v okviru t. i. deljenega upravljanja, pri katerem posamezne države članice razdeljujejo sredstva in upravljajo odhodke v skladu z zakonodajo EU (npr. odhodke na področju ekonomske, socialne in teritorialne kohezije ter porabo za naravne vire).

Od kod prihaja denar?

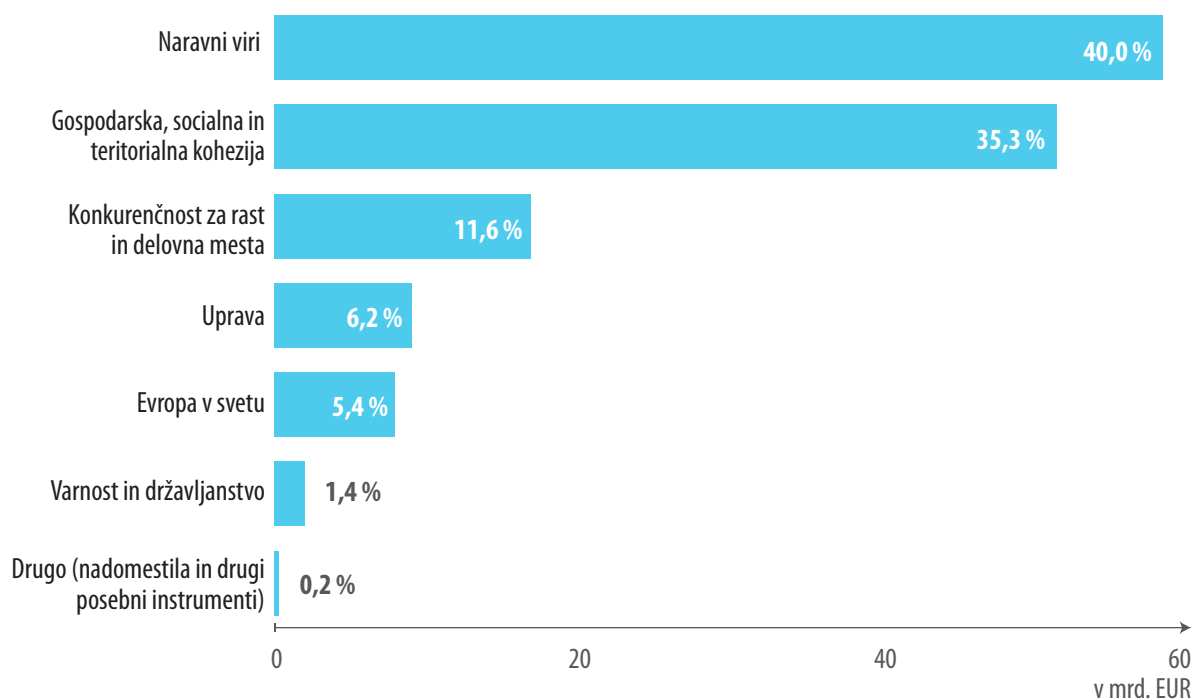
Proračun EU se financira na različne načine. Največji del prispevajo države članice na podlagi svojega bruto nacionalnega dohodka (94,0 milijarde EUR). Drugi viri vključujejo plačila držav članic iz naslova carinskih in kmetijskih dajatev (18,7 milijarde EUR) in pobranega davka na dodano vrednost (18,3 milijarde EUR).

Za kaj se denar porabi?

Letni proračun EU se porabi za mnoga različna področja (glej **diagram 1**). Plačila se izvršujejo kot podpora za različne dejavnosti, kot so kmetovanje ter razvoj podeželskih in mestnih območij, projekti prometne infrastrukture, raziskave, usposabljanje za brezposelne, podpora državam, ki se želijo pridružiti EU, ali pomoč sosednjim državam in državam v razvoju.

Diagram 1

Odhodki EU za leto 2015 skupaj (145,2 milijarde EUR)

Za porabo EU sta značilni dve vrsti programov porabe, pri katerih obstajata dva različna vzorca tveganja:

- o programi na podlagi pravic, pri katerih plačilo temelji na izpolnjevanju določenih pogojev, na primer študijske in raziskovalne štipendije (v okviru porabe za konkurenčnost), neposredna pomoč za kmete (v okviru naravnih virov), neposredna proračunska podpora (v okviru Evrope v svetu) ali plače in pokojnine (v okviru uprave),
- o sheme financiranja na podlagi povračila stroškov, pri katerih EU povrne upravičene stroške za upravičene dejavnosti. Te sheme vključujejo na primer raziskovalne projekte (v okviru porabe za konkurenčnost), sheme naložb v regionalni razvoj in razvoj podeželja (krite iz odhodkov v okviru kohezije in naravnih virov), programe usposabljanja (v okviru kohezije) in razvojne projekte (v okviru Evrope v svetu).

Kaj smo ugotovili

Zaključni račun EU je resničen in pošten prikaz

Zaključni račun EU za leto 2015 je bil pripravljen v skladu z mednarodnimi računovodskimi standardi za javni sektor in je v vseh pomembnih pogledih resničen in pošten prikaz finančnih rezultatov EU za to leto ter njenih sredstev in obveznosti ob koncu leta. Zato smo lahko – tako kot že vsa leta od leta 2007 – izrekli mnenje brez pridržkov o zanesljivosti zaključnega računa (potrdili njegovo zanesljivost).

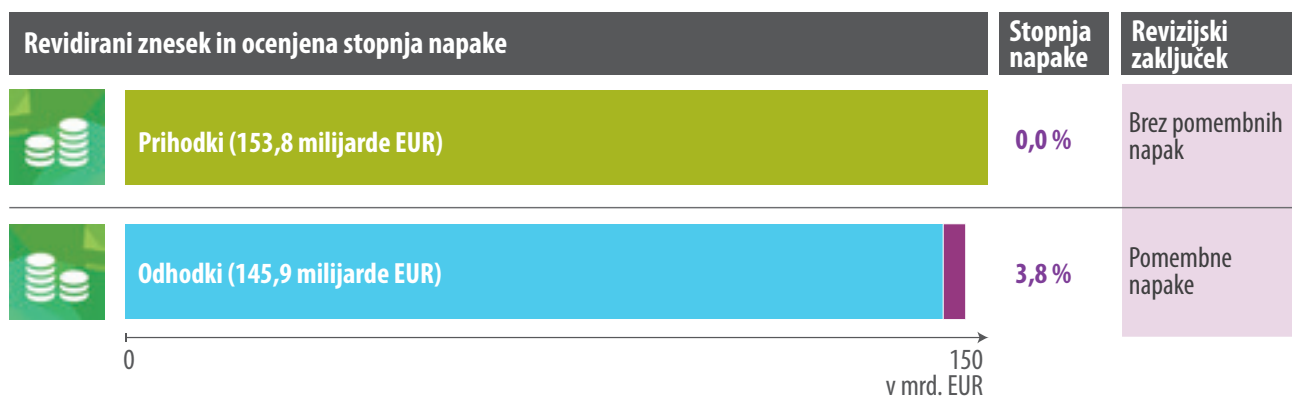
Ocenjena stopnja napake je še vedno precej nad 2-odstotnim pragom pomembnosti

Ključni element revizij Evropskega računsko sodišča je preizkušanje vzorcev transakcij, vzetih iz celotnega proračuna EU, da se dobijo nepristranske in natančne ocene o tem, koliko napake vplivajo na prihodke in različna področja porabe.

V **diagramu 2** so povzeti rezultati za leto 2015. Za več informacij o revizijskem pristopu Evropskega računsko sodišča in ocenjeni stopnji napake glej strani 52 in 53.

Diagram 2

Rezultati preizkušanja transakcij za proračun EU kot celoto za leto 2015

Ocenjena stopnja napake temelji na količinsko opredeljivih napakah, odkritih v statističnem vzorcu transakcij, ki smo jih preizkusili.

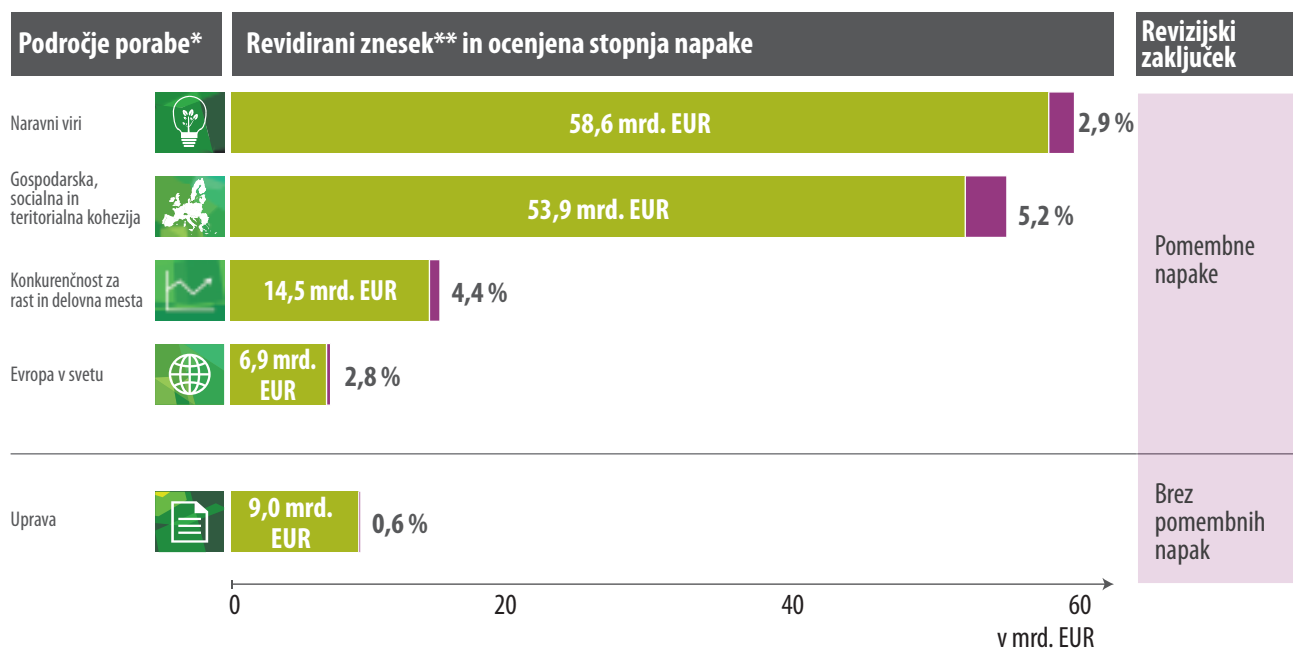
Sodišče za leto 2015 ugotavlja, da pri prihodkih ni bilo pomembnih napak.

Zaradi ocenjene stopnje napake za odhodkovni del proračuna kot celote, ki znaša 3,8 %, Sodišče izreka negativno mnenje o pravilnosti odhodkov (za razlago izraza pravilnost glej stran 53).

Preizkušanje daje tudi rezultate za posamezna področja porabe, ki so prikazani v **diagramu 3**.

Več informacij o rezultatih na področju prihodkov in na posameznih področjih porabe je na straneh 29 do 51 in v ustreznih poglavjih letnega poročila za leto 2015.

Diagram 3 Rezultati preizkušanja transakcij za posamezna področja porabe EU za leto 2015

% Ocenjena stopnja napake temelji na količinsko opredeljivih napakah, ki smo jih odkrili s svojim delom, zlasti preizkušanjem vzorca transakcij. Za vzorčenje in oceno stopnje napake uporabljamo standardne statistične tehnike (glej Prilogo 1.1 k poglavju 1 letnega poročila za leto 2015).

* Sodišče ne daje posebne ocene za porabo v okviru razdelka 3 (varnost in državljanstvo) in razdelka 6 večletnega finančnega okvira (nadomestila) niti za drugo porabo (posebni instrumenti zunaj večletnega finančnega okvira za obdobje 2014–2020, kot so rezerva za nujno pomoč, Evropski sklad za prilagoditev globalizaciji, Solidarnostni sklad Evropske unije in instrument prilagodljivosti), vendar delo na teh področjih prispeva k splošnemu zaključku o porabi za leto 2015.

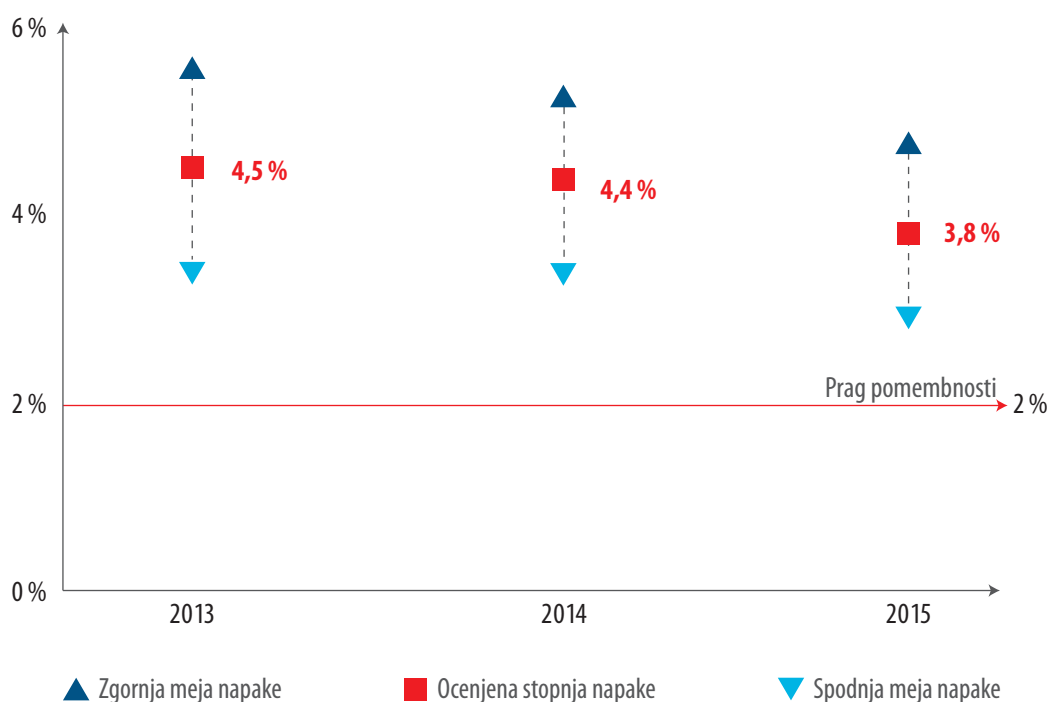
** Do razlike pri zneskih v diagramih 1 in 3 pride, ker preučujemo plačilne transakcije ob nastanku, evidentiranju in sprejetju odhodkov. Predujme preučimo, šele ko prejemniki sredstev dokažejo, da so sredstva pravilno porabili in je predujem obračunan ali postane izterljiv.

Analiza revizijskih rezultatov

V letu 2015 ocenjena stopnja napake, s katero se meri raven nepravilnosti v transakcijah, za plačila znaša 3,8 %, kar je nižje od tiste iz leta 2014 (4,4 %) in leta 2013 (4,5 %). To je bolje kot v zadnjih letih, vendar še vedno precej nad našim 2-odstotnim pragom pomembnosti (glej **diagram 4**). Rezultati revizije kažejo precejšnjo skladnost z rezultati iz prejšnjih let.

Diagram 4

Ocenjena stopnja napake za proračun EU kot celoto (obdobje 2013–2015)

Opombe:

Evropsko računsko sodišče za oceno stopnje napake uporablja standardne statistične tehnike. Sodišče s 95-stopnjo zaupanja ugotavlja, da je stopnja napake za dano populacijo med spodnjo in zgornjo mejo napake (za več podrobnosti glej Prilogo 1.1 k poglavju 1 letnega poročila za leto 2015).

Zaradi spremembe pravnega okvira za skupno kmetijsko politiko leta 2015 v preizkušanje transakcij ne vključujemo več navzkrižne skladnosti, ki smo jo upoštevali v prejšnjih letih (glej okvir spodaj o posodabljanju našega revizijskega pristopa).

Posodabljanje našega revizijskega pristopa: izključitev napak v zvezi z navzkrižno skladnostjo iz razdelka 2 večletnega finančnega okvira „naravni viri“ od leta 2015 dalje

Zaradi spremembe pravnega okvira za skupno kmetijsko politiko leta 2015 v preizkušanje transakcij ne vključujemo več navzkrižne skladnosti. Leta 2014 so te napake prispevale 0,6 odstotne točke k skupni ocenjeni stopnji napake za razdelek 2 večletnega finančnega okvira „naravni viri“. V obdobju 2011–2014 je njihov letni prispevek k skupni ocenjeni stopnji napake znašal med 0,1 in 0,2 odstotne točke.

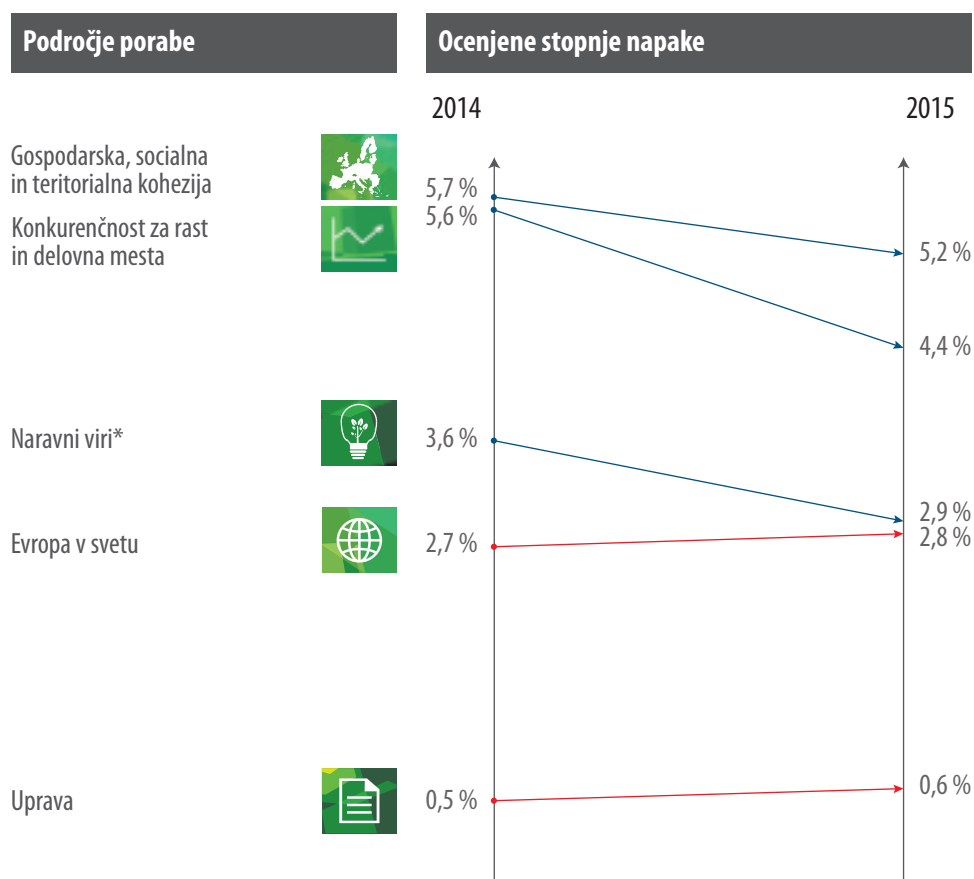
Napake, potrata in goljufija

Z našo oceno stopnje napake v proračunu EU ne merimo goljufij, neučinkovitosti ali potrata. Je zgolj ocena zneska, ki ne bi smel biti izplačan, ker ni bil porabljen v skladu z veljavnimi pravili in predpisi. Značilne napake vključujejo plačila za neupravičene odhodke ali nabavo, pri kateri se pravila javnega naročanja niso pravilno uporabljala.

Goljufija je namerno zavajanje zaradi pridobivanja koristi. Evropsko računsko sodišče o primerih domnevnih goljufij, na katere naleti pri svojem delu, poroča Uradu Evropske unije za boj proti goljufijam OLAF, ki primere razišče in skupaj z organi v državah članicah ustrezno ukrepa. Pri približno 1 200 transakcijah, za katere sta bili med revizijo za leto 2015 ocenjeni zakonitost in pravilnost, je Sodišče ugotovilo 12 primerov domnevne goljufije (leta 2014: 22), ki jih je posredovalo OLAF. Pri domnevnih goljufijah gre največkrat za navzkrižje interesov in umetno ustvarjanje pogojev za subvencije, temu pa sledi prijava stroškov, ki ne izpolnjujejo meril upravičenosti. Med letom Sodišče odkrije primere domnevnih goljufij tudi pri delu, ki ni povezano z izjavo o zanesljivosti.

V **diagramu 5** je primerjava ocenjenih stopenj napake za leto 2014 in leto 2015, pri kateri so upoštevani razdelki za različna področja porabe v okviru večletnega finančnega okvira. Opaziti je omembe vredno zmanjšanje ocenjene stopnje napake za razdelke „ekonomska, socialna in teritorialna kohezija“, „konkurenčnost za rast in zaposlovanje“ ter „naravni viri“. Nekoliko višje stopnje napake kot leta 2014 so bile odkrite za razdelka „Evropa v svetu“ in „uprava“. Na področju upravnih odhodkov je bila ocenjena stopnja napake najnižja (0,6 %). V teh odhodkih ni bilo pomembnih napak.

Diagram 5 Primerjava ocenjenih stopenj napake po področjih porabe EU (obdobje 2014–2015)

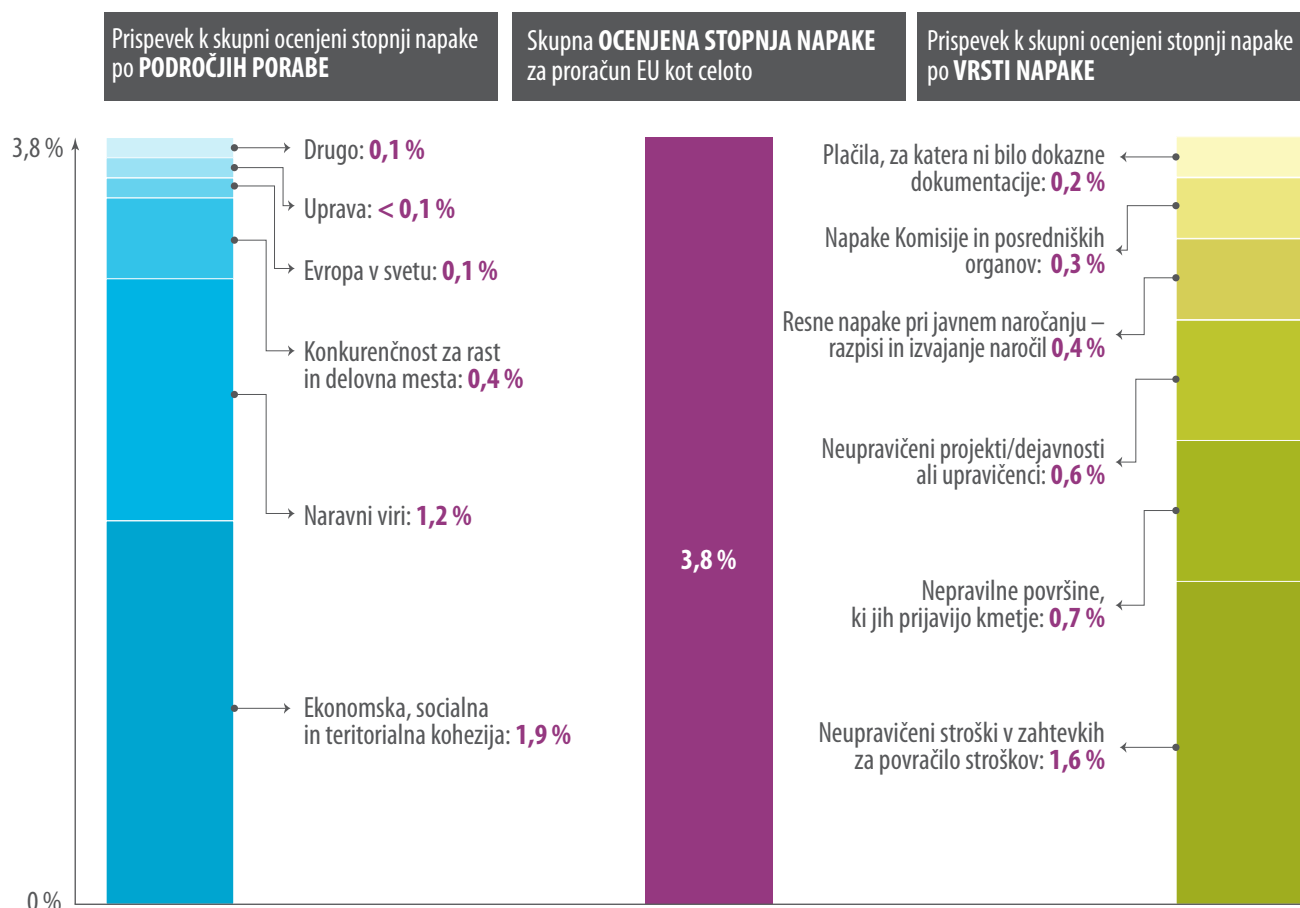

% Ocenjena stopnja napake temelji na količinsko opredeljivih napakah, ki smo jih odkrili s svojim delom, zlasti preizkušanjem vzorca transakcij. Za vzorčenje in oceno stopnje napake uporabljamo standardne statistične tehnike (glej Prilogo 1.1 k poglavju 1 letnega poročila za leto 2015).

* Zaradi spremembe pravnega okvira za skupno kmetijsko politiko leta 2015 v preizkušanje transakcij ne vključujemo več navzkrižne skladnosti. Leta 2014 so te napake prispevale 0,6 odstotne točke k skupni ocenjeni stopnji napake za razdelek 2 večletnega finančnega okvira (3,6 %).

V **diagramu 6** je analiza prispevka posameznega področja porabe po razdelkih večletnega finančnega okvira k skupni ocenjeni stopnji napake. Odhodki za področje ekonomske, socialne in teritorialne kohezije so drugi najvišji v proračunu EU in imajo najvišjo ocenjeno stopnjo napake, zato največ prispevajo k skupni ocenjeni stopnji napake (in sicer polovico). Skoraj vsi odhodki na tem področju so povračila stroškov. Neupravičeni odhodki v prijavih stroškov upravičencev in izbira neupravičenih projektov, dejavnosti ali upravičencev prispevajo tri četrtine k ocenjeni stopnji napake za to področje porabe v letu 2015, napake zaradi kršitve pravil javnega naročanja pa eno sedmino.

Diagram 6 Razčlenitev skupne ocenjene stopnje napake po področjih porabe in vrsti napake (leto 2015)

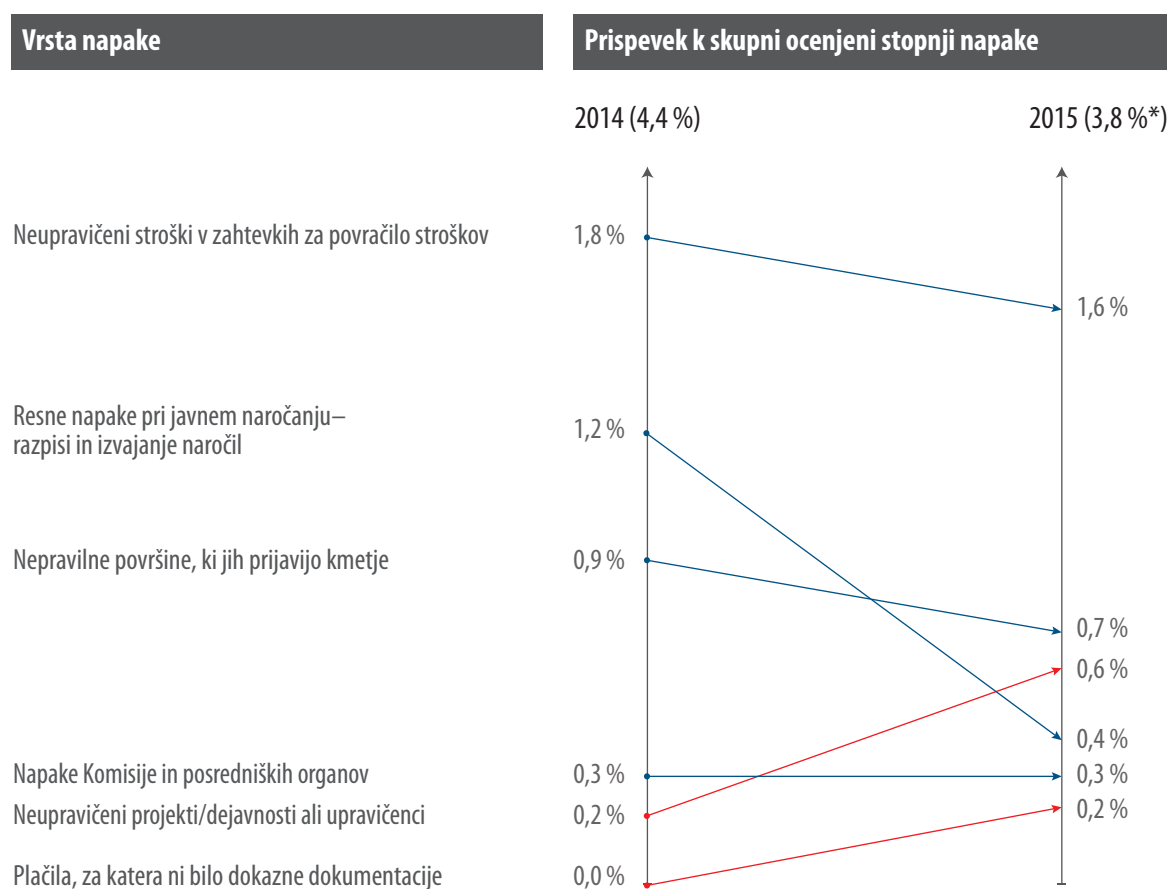
% delež skupne ocenjene stopnje napake, izražen v odstotnih točkah.

Področje naravnih virov pomeni največji delež proračuna EU in zaradi visoke ocenjene stopnje napake za leto 2015 tudi bistveno prispeva k skupni ocenjeni stopnji napake (skoraj tretjino). Previsoki zahtevki za kmetijske površine so največ prispevali k ocenjeni stopnji napake na tem področju porabe (več kot polovico). Petino so prispevale napake v zvezi z neupravičenimi upravičenci, dejavnostmi ali odhodki. Odhodki za Evropski kmetijski jamstveni sklad dosegajo več kot tri četrtine odhodkov na področju naravnih virov, vendar je v njih bistveno manj napak (2,2 %) kot na področju razvoja podeželja (5,3 %). Za to področje so značilne višje stopnje napake pri porabi za naložbe, pri katerih so kmetijska gospodarstva subvencionirana na podlagi povračila za upravičeno porabo.

Ocenjena stopnja napake pri porabi na področju konkurenčnosti za rast in delovna mesta ostaja razmeroma višja kot na drugih področjih porabe. Veliko odhodkov temelji na povračilu stroškov, večina napak pa je povezana z neupravičenimi stroški dela ali posrednimi stroški, ki so jih prijavili upravičenci. Na področju Evrope v svetu sta dve tretjini skupne ocenjene stopnje napake posledica tega, da je Komisija odobrila plačila za gradnje, storitve ali blago, ki niso bili izvršeni oz. dobavljeni, in da je povrnila neupravičene stroške.

Odhodki, ki niso izpolnjevali pogojev, na podlagi katerih se lahko zaračunajo projektom, financiranim iz sredstev EU, še naprej največ prispevajo k skupni ocenjeni stopnji napake (*neupravičeni stroški v zahtevkih za povračilo stroškov*: 42 % skupne ocenjene stopnje napake). K ocenjeni stopnji napake so veliko prispevali tudi *nepravilne površine, ki so jih prijavili kmetje* (19 %), in *neupravičeni projekti / dejavnosti ali upravičenci* (16 %). Resne napake pri javnem naročanju (11 %) so prispevale precej manj kot v letu 2014 (glej **diagram 7**).

Diagram 7 Primerjava vrste napak in njihovega prispevka k skupni ocenjeni stopnji napake (leti 2014 in 2015)

% delež skupne ocenjene stopnje napake, izražen v odstotnih točkah.

* Zaradi spremembe pravnega okvira za skupno kmetijsko politiko leta 2015 v preizkušanje transakcij ne vključujemo več navzkrižne skladnosti.

Napake so najbolj vplivale na porabo na podlagi povračila stroškov

Pravilen izračun plačil prejemnikom financiranja je pogosto odvisen od informacij, ki jih zagotovijo sami prejemniki. To je zlasti bistveno pri dejavnostih, upravičenih do povračila.

Poraba EU po vrstah programov porabe vključuje naslednje napake:

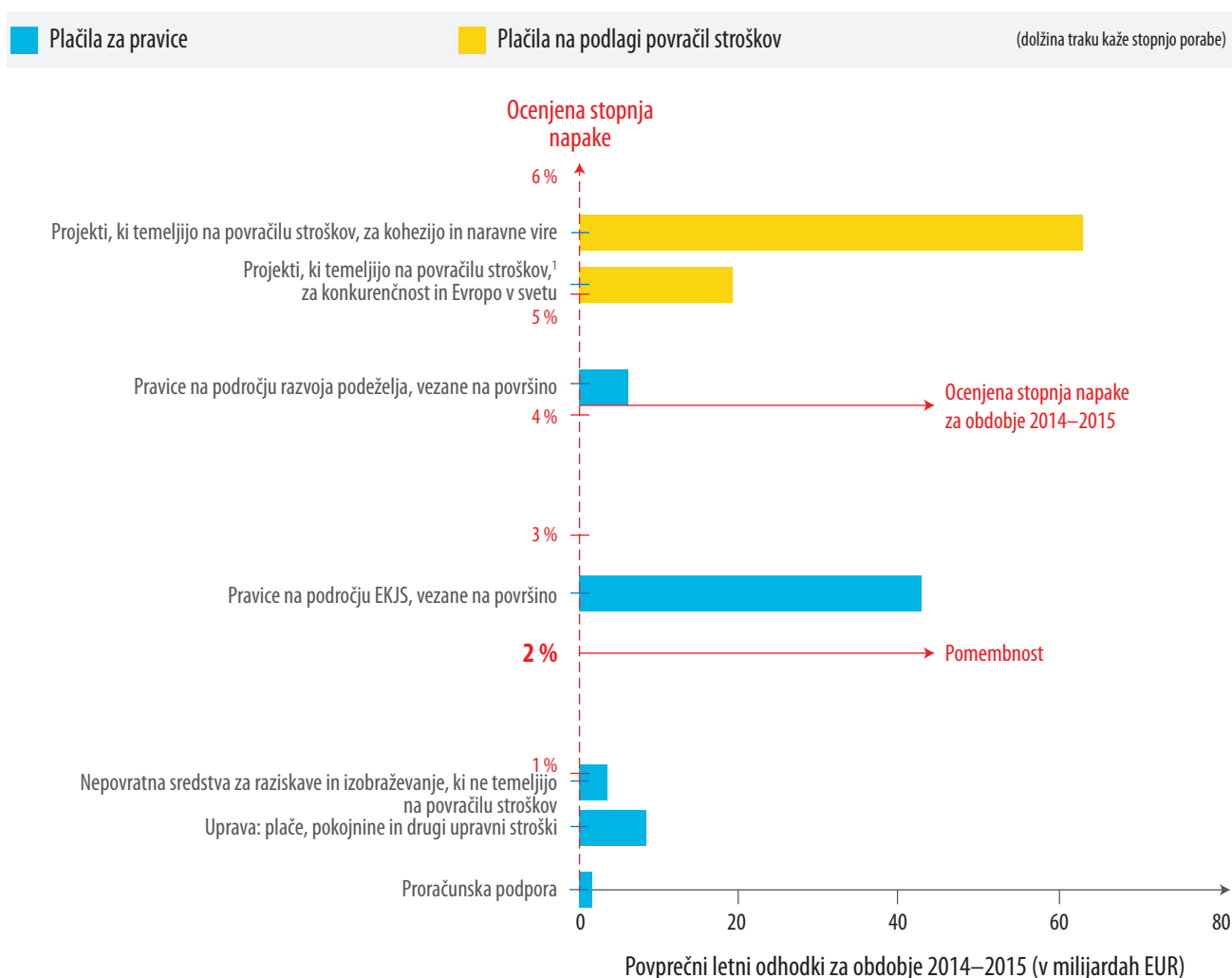
- o ocenjena stopnja napake za *odhodke za povračilo stroškov* znaša 5,2 % (leta 2014: 5,5 %). Značilne napake na tem področju vključujejo neupravičene stroške v zahtevkih za povračilo stroškov, neupravičene projekte, dejavnosti in upravičence ter resne kršitve pravil javnega naročanja,
- o za *programe na podlagi pravic* ocenjena stopnja napake znaša 1,9 % (leta 2014: 2,7 %), značilne napake na tem področju pa vključujejo prijave malo prevelikih kmetijskih površin, ki so jih predložili kmetje.

Diagram 8, ki temelji na našem revizijskem preizkušanju porabe EU v zadnjih dveh letih, jasno kaže, da je tveganje napak toliko višje, kolikor bolj kompleksne informacije se zahtevajo od upravičencev.

Diagram 8

Povezava med podlago za plačilo in ocenjeno stopnjo napake v transakcijah EU (obdobje 2014–2015)

¹ Povračila v okviru razdelka Evropa v svetu vključujejo večdonatorske projekte, ki imajo v praksi veliko lastnosti porabe na podlagi pravic in pri katerih so stopnje napake nižje.

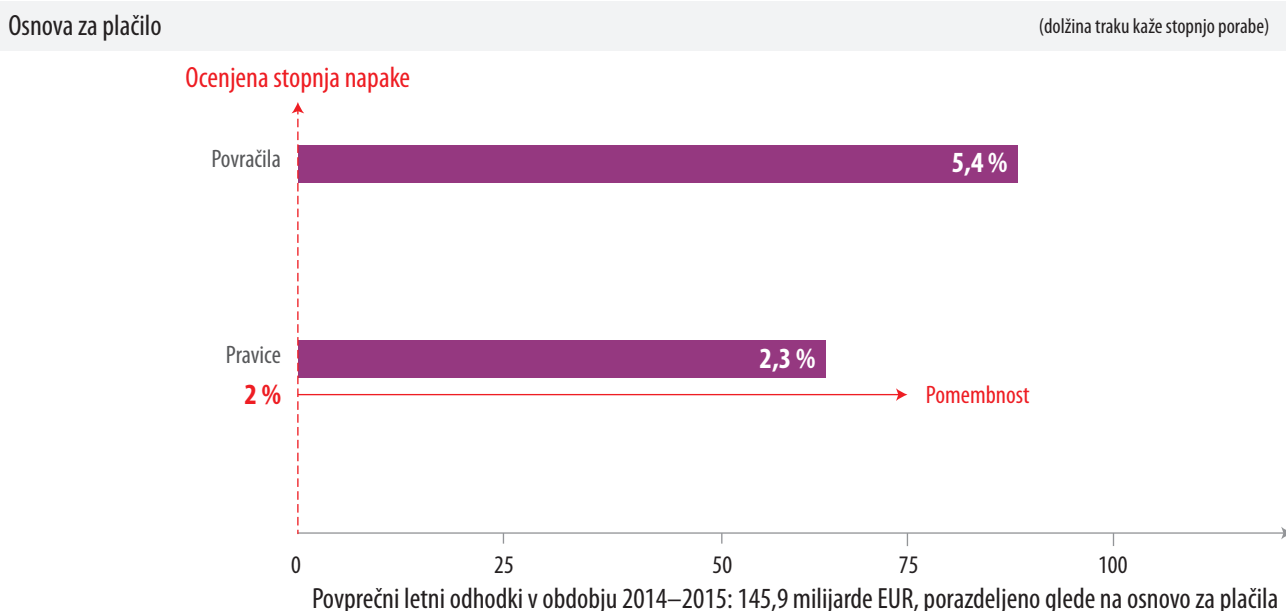
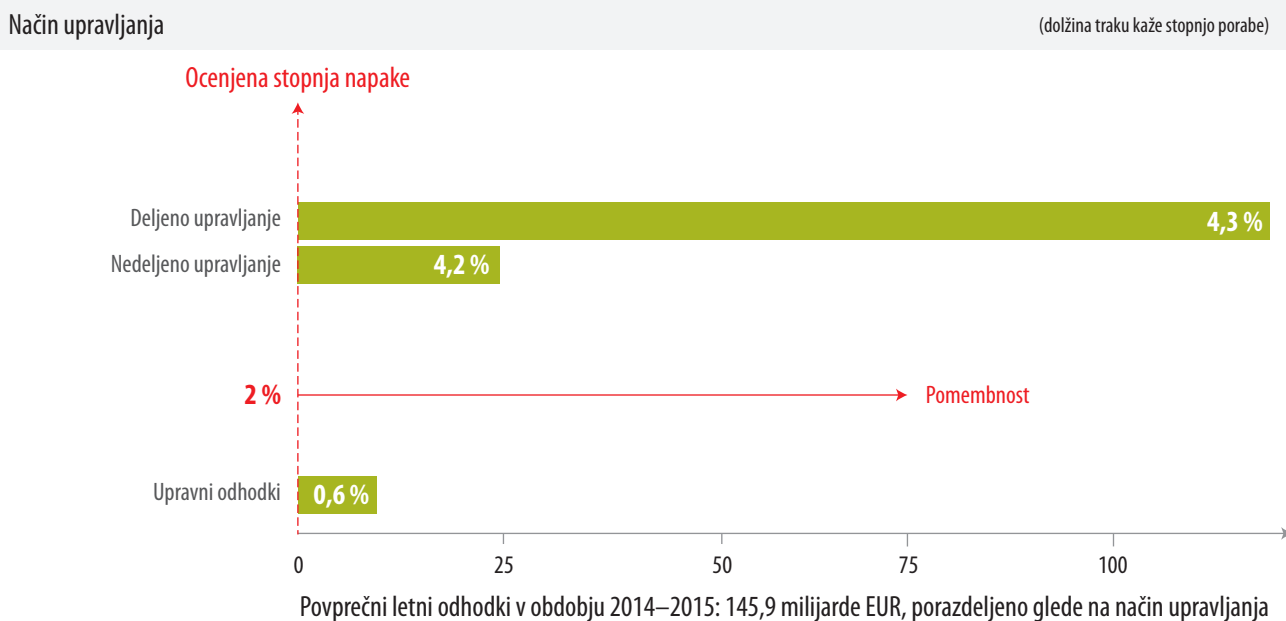
Način upravljanja nima velikega vpliva na stopnjo napake

Leta 2015 tako kot v prejšnjih letih še naprej odkrivamo skoraj enako ocenjeno stopnjo napake v okviru deljenega upravljanja z državami članicami (4,0 % leta 2015 in 4,6 % leta 2014) kot pri odhodkih, ki jih neposredno upravlja Komisija (3,9 % leta 2015 in 4,6 % leta 2014).

Na stopnjo napake na različnih področjih porabe bolj vplivajo različni vzorci tveganja za sheme financiranja na podlagi povračila stroškov in pravic kot načini upravljanja (glej **diagram 9**). Ocenjena stopnja napake kaže veliko tesnejšo povezanost z osnovo za plačila kot z načinom upravljanja. V zadnjih dveh letih sta bili najvišji stopnji napake na področjih „konkurenčnost za rast in delovna mesta“ (ki ga upravlja neposredno Komisija, posredno pa pooblaščen subjekt) ter „ekonomska, socialna in teritorialna kohezija“ (za katero se uporablja deljeno upravljanje). Na obeh področjih pri porabi prevladujejo sheme financiranja na podlagi povračila stroškov.

Diagram 9

Povprečna ocenjena stopnja napake po načinu upravljanja in po osnovi za plačilo (leti 2014 in 2015)

Razlaga:

Diagrama prikazujeta enak znesek odhodkov. •V zgornjem diagramu je poraba razdeljena glede na način upravljanja. Iz tega je razvidno, da se za veliko večino operativne porabe uporablja deljeno upravljanje.

- Spodnji diagram prikazuje porabo glede na podlago za plačilo. Iz njega je razvidno, da je poraba na podlagi povračila stroškov bistveno večja kot poraba na podlagi pravic.
- Položaj traku prikazuje ocenjeno stopnjo napake za posamezne elemente, kar kaže, da je učinek načina upravljanja skromen, učinek podlage za plačilo pa velik.

Popravljalni ukrepi so vplivali na ocenjeno stopnjo napake

Države članice in Komisija uporabljajo popravljalne ukrepe, kadar so odhodki nepravilni in kadar napake v plačilih niso bile ugotovljene v zgodnejši fazi procesa. Mehanizmi za izvedbo in evidentiranje popravljalnih ukrepov so zapleteni. Sodišče si pri rezultatih svojih revizij te ukrepe prizadeva upoštevati, če so izvedeni, preden so bila plačila izvršena ali preden jih je Sodišče preučilo. Preverimo izvedbo popravkov (npr. izterjav od upravičencev in popravkov na projektni ravni) ter po potrebi prilagodimo količinsko opredelitev napake. Čeprav upoštevamo popravke, izvršene po najavi naše revizije, menimo, da popravljalni ukrepi, ki jih spodbudi naše delo, niso reprezentativni za populacijo kot celoto.

Če se leta 2015 za plačila, ki smo jih revidirali, ti popravljalni ukrepi ne bi uporabili, bi skupna ocenjena stopnja napake znašala 4,3 % namesto 3,8 %.

Ugotovili smo tudi, da bi Komisija, organi v državah članicah ali neodvisni revizorji pri nekaterih transakcijah lahko preprečili ali odkrili in popravili napake, preden je do njih prišlo, če bi uporabili vse informacije, ki so jih imeli na voljo. Če upoštevamo transakcije v naših vzorcih, bi to lahko zmanjšalo ocenjene stopnje napake tako pri porabi, za katero se uporablja deljeno upravljanje, kot tudi pri porabi, ki jo neposredno upravlja Komisija.

Na primer, uporaba vseh razpoložljivih informacij bi lahko znižala stopnjo napake za skupaj 3,2 odstotne točke za porabo na področju razvoj podeželja, okolje, podnebni ukrepi in ribištvo (5,3 %), za 3,0 odstotne točke za porabo na področju „ekonomska, socialna in teritorialna kohezija“ (5,2 %) in za 0,9 odstotne točke za porabo na področju kmetijstva – Evropski kmetijski jamstveni sklad (2,2 %). Pri evropskih razvojnih skladih, ki jih v glavnem upravlja Komisija neposredno, bi se ocenjena stopnja napake (3,8 %) lahko znižala za 1,7 odstotne točke.

Možnosti za dodatno izboljšanje pri oceni tveganja, ki ga izvede Komisija, in pri učinku popravljalnih ukrepov

Vsak generalni direktorat Komisije pripravi letno poročilo o dejavnostih. Poročila zajemajo opis doseganja ključnih ciljev politik (ki je obravnavano v nadaljevanju) in poročilo generalnega direktorja o upravljanju komisarjem. Leta 2015 je Komisija poenostavila strukturo letnih poročil o dejavnostih in generalnim direktorjem dala več svobode pri poročanju.

Naša analiza ocene stopnje napake (znesek, pri katerem obstaja tveganje), ki jo je pripravila Komisija, je pokazala, da je Komisija izvedla dodatne ukrepe za izboljšanje svoje količinske opredelitve zneskov, pri katerih obstaja tveganje, in sposobnosti za popravke, vendar bi bilo njeno oceno obeh elementov še vedno mogoče izboljšati.

Želite izvedeti več? Vse informacije o glavnih ugotovitvah so v poglavju 1 letnega poročila o proračunu EU za leto 2015. Celotno besedilo letnega poročila Sodišča je na voljo na spletišču Sodišča (<http://www.eca.europa.eu/sl/Pages/AR2015.aspx>).

Zneski, ki jih bo treba plačati v letošnjem in prihodnjih letih, so visoki

Proračun za plačila je bil leta 2015 drugi največji doslej. Že tretje leto zapored je bila končna stopnja plačil (145,2 milijarde EUR) višja od zgornje meje v prvotnem proračunu (141,3 milijarde EUR). To povečanje je omogočilo osem sprememb proračuna med letom.

Več kot tri četrtine operativne porabe je bilo namenjene za sheme, za katere veljajo pravila prejšnjih večletnih finančnih okvirov. Vključevale so subvencije za kmete za leto 2014, povračilo stroškov iz zahtevkov za kohezijske projekte v okviru operativnih programov za obdobje 2007–2013 ter plačila za raziskovalne projekte v okviru 7. okvirnega programa, ki se je začel leta 2007.

Kaj so prevzete obveznosti in plačila?

Proračun EU sestavljata dva dela: prevzete obveznosti (zneski, ki jih je treba plačati v tekočem ali prihodnjih letih) in plačila (kritje za izplačila sredstev v tekočem letu). Plačila se lahko izvršijo samo za veljavne prevzete obveznosti. Letne zgornje meje za prevzete obveznosti in plačila so določene v večletnih finančnih okvirih, o katerih se dogovorita Parlament in Svet.

Leta 2015 so bile prevzete obveznosti višje kot kdaj koli prej in tik pod skupno mejo (97,7 % razpoložljivega zneska). Stalni dolgi časovni zamiki med prvotnim prevzemom obveznosti in končnim obračunom odhodkov pomenijo, da se vzorci porabe le počasi odzivajo na spreminjajoče se proračunske prioritete, in povečujejo tveganje, da dokumentacija ob zaključku ne bo na voljo. Komisiji priporočamo, naj ukrepa, da bi zmanjšala neporabljene zneske prevzetih obveznosti, na primer s hitrejšimi razveljavitvami, hitrejšim zaključevanjem programov iz obdobja 2007–2013, večjo uporabo neto popravkov na področju porabe za kohezijo, zmanjšanjem denarnih sredstev, ki jih imajo upravitelji, in pripravo plačilnih načrtov in napovedi na področjih z znatnimi neporabljenimi zneski prevzetih obveznosti in drugimi obveznostmi.

Zaostanki pri porabi sredstev evropskih strukturnih in investicijskih skladov za obdobje 2007–2013 so veliki. Konec leta 2015 še vedno ni bilo porabljenih 10 % od skupnih 446,2 milijarde EUR, dodeljenih za vse odobrene operativne programe. Opažamo, da je več kot polovica neporabljenih zneskov prevzetih obveznosti evropskih strukturnih in investicijskih skladov, za katere še niso bila izvršena plačila, povezanih s petimi državami članicami (Češka republika, Španija, Italija, Poljska in Romunija).

Ti zaostanki so lahko velik izziv za nekatere države članice. Da bodo organi porabili vsa sredstva, ki so na voljo za to obdobje, bodo morali predložiti veljavne zahtevke, enake vsoti vseh neporabljenih zneskov prevzetih obveznosti skupaj z zahtevanim nacionalnim sofinanciranjem in zneskom predfinanciranja, ki je že bil zagotovljen iz proračuna. V nekaterih državah članicah so prispevki EU, za katere niso bili vloženi zahtevki, skupaj z zahtevanim nacionalnim sofinanciranjem večji od 15 % skupnih odhodkov sektorja država. Komisiji priporočamo, naj pri svojem upravljanju proračuna in finančnem poslovanju upošteva omejitve zmogljivosti v nekaterih državah članicah, da bi zagotovila uspešno porabo sredstev.

Kot smo poročali v prejšnjih letih, Komisija ne pripravlja in ne posodablja letno napovedi denarnih tokov, ki bi se nanašala na sedem- do desetletno obdobje ter zajemala ključne elemente, kot so proračunske zgornje meje, potrebe po plačilih, omejitve zmogljivosti in morebitne razveljavitve obveznosti. Takšna napoved bi deležnikom omogočila predvideti potrebe po plačilih in proračunske prioritete v prihodnosti.

Vse večja uporaba finančnih instrumentov prinaša večja tveganja

Več finančnih mehanizmov, ki podpirajo politike EU, se ne financira neposredno iz proračuna EU niti evidentira v bilanci stanja EU. Med njimi so evropski instrument za finančno stabilnost, evropski mehanizem za stabilnost, enotni mehanizem za reševanje ter Evropska investicijska banka in z njo povezan Evropski investicijski sklad. Sodišče nekaterih od njih ne revidira. Vse večja uporaba teh finančnih instrumentov pomeni večje tveganje za odgovornost in usklajevanje politik in operacij EU.

Drugi mehanizmi so deloma evidentirani v bilanci stanja EU, na primer mehanizmi kombiniranja in Evropski sklad za strateške naložbe. Eden od mehanizmov, ki ga revidiramo posebej, je Evropski razvojni sklad (glej naša opažanja na straneh 49 do 51).

Poleg tega smo za obdobje 2014–2020 opazili, da je vse več finančnih instrumentov, za katere se uporablja posredno upravljanje. Te instrumente sestavljajo predvsem posojila, lastniški instrumenti, jamstva in instrumenti delitve tveganja. Skupina Evropske investicijske banke je upravljala skoraj vse finančne instrumente, za katere se uporablja posredno upravljanje. V teh instrumentih je vse več sredstev.

Neporabljeni zneski finančnih instrumentov v okviru deljenega upravljanja ostajajo razmeroma visoki. 80 % jih je bilo skoncentriranih v petih državah članicah (od tega 45 % vseh sredstev v Italiji).

Uvedba Evropskega sklada za strateške naložbe je povzročila zamudo pri uvedbi instrumenta za povezovanje Evrope. Ta sklad bo vplival tudi na uporabo nekaterih drugih finančnih instrumentov. Komisiji priporočamo, naj oceni te dejavnike.

Želite izvedeti več? Vse informacije o glavnih ugotovitvah v zvezi z upravljanjem proračuna in finančnim poslovanjem so v poglavju 2 letnega poročila o proračunu EU za leto 2015.

Treba je povečati osredotočenost na smotrnost

Sredstva EU je treba porabljati v skladu z načeli dobrega finančnega poslovanja, ki so gospodarnost, učinkovitost in uspešnost. Doseganje smotrnosti zajema vložke (finančna, kadrovska, materialna, organizacijska ali zakonska sredstva, potrebna za izvedbo programa), izločke (kar je bilo narejeno v okviru programa), rezultate (takojsnji vplivi programa na neposredne naslovnike ali prejemnike) in učinke (dolgoročne spremembe v družbi, ki jih je vsaj delno mogoče pripisati ukrepom EU).

Evropsko računsko sodišče to redno ocenjuje z revizijami smotrnosti poslovanja. V svoje letno poročilo vključujemo tudi poglavje, v katerem so ocenjeni različni sistemi, ki jih je Komisija vzpostavila za zagotavljanje, da je poraba sredstev EU dobra in ne le v skladu z ustrezno zakonodajo. V njem je prikazano tudi, kako dobro je naknadno ukrepanje v zvezi z našimi priporočili. Poleg tega so obravnavana nekatera ključna sporočila naših revizij smotrnosti v danem letu. Poglavje v letošnjem poročilu posveča posebno pozornost sistemom za obvladovanje smotrnosti za program Obzorje 2020 in nadgrajuje lanskoletni pregled strategije Evropa 2020.

Proračun programa Obzorje 2020 za obdobje 2014–2020 znaša približno 75 milijard EUR. Podpira strategijo Evropa 2020 in cilj EU, da se vzpostavi evropski raziskovalni prostor. Prvič združuje prej ločene programe porabe za raziskave in inovacije. Financiranje ima v glavnem obliko nepovratnih sredstev, čeprav je na voljo tudi dostop do drugih oblik financiranja, kot so finančni instrumenti.

Težave pri sledenju prispevku programa Obzorje 2020 k strategiji Evropa 2020

Obzorje 2020 je ambiciozen in široko zasnovan program. Njegov splošni cilj temelji na treh prioritetah: odlična znanost, vodilni položaj v industriji in družbeni izzivi. Med strategijo Evropa 2020 in programom Obzorje 2020 obstajajo povezave na visoki ravni. Z dvema od treh glavnih kazalnikov za Obzorje 2020 se meri tudi napredek pri izvajanju strategije Evropa 2020. Vendar pa je uporabnost teh kazalnikov pri sledenju prispevku Obzorja 2020 k Evropi 2020 skromna.

Dva sklopa prekrivajočih se, vendar različnih političnih prioritet za Obzorje 2020

Evropska komisija je za obdobje 2014–2020 sprejela deset političnih prioritet, ki niso povsem enake kot prioritete v strategiji Evropa 2020. To ni problem, saj je normalno, da se strateške prioritete v drugačnih okoliščinah spremenijo in da prioritete Komisije niso povsem enake kot prioritete EU kot celote. Toda kot opaža služba Komisije za notranjo revizijo in zdaj tudi Evropsko računsko sodišče, Komisija še ni opredelila razmerja med tema sklopoma prioritet. Te povezave je treba pojasniti in Komisija se strinja z našim priporočilom v zvezi s to zadevo.

Delno dopolnjevanje med nacionalnimi in evropskimi programi za raziskave

Ključni dejavnik uspeha za Obzorje 2020 sta uspešna sinergija in dopolnjevanje med nacionalnimi in evropskimi programi za raziskave in inovacije. Vrhovni revizijski instituciji Bolgarije in Portugalske sta ugotovili, da v njihovih državah obstajajo področja dopolnjevanja, vendar pa na nacionalni ravni obstaja tudi nekaj omejitev.

Način delovanja programa Obzorje 2020 ni dosledno usmerjen v smotrnost

Pravni okvir Obzorja 2020 uvaja več pomembnih elementov za obvladovanje smotrnosti, kot so cilji in ključni kazalniki smotrnosti. Dogovorjeni cilji in kazalniki so v glavnem resničen napredek v primerjavi s prejšnjimi okvirnimi programi, vendar pa je s kazalniki smotrnosti, ki se uporabljajo v programu Obzorje 2020, še vedno povezanih več slabosti, na primer v zvezi z uravnoteženostjo kazalnikov, ki merijo samo vložke ali izloške za razliko od rezultatov in učinkov, neobstoj referenčnih vrednosti ali pomanjkanje ambicioznosti v ožjih ciljih.

Zakonodaja za Obzorje 2020 zahteva, da so v delovnih programih določeni cilji, ki se jih poskuša doseči, in pričakovani rezultati. Tako je mogoče cilje na visoki ravni, ki so opredeljeni v zakonodaji, pretvoriti v cilje na nižjih ravneh, ki so koristni pri obvladovanju smotrnosti. Vendar smo ugotovili, da Komisija ne uporablja svojih delovnih programov za program Obzorje 2020 in z njimi povezanih razpisov, da bi povečala zahtevano osredotočenost na smotrnost.

Ugotovili smo, da je bilo v predlogih in sporazumih o dodelitvi nepovratnih sredstev, ki smo jih preučili, dovolj poudarka na smotrnosti, kadar tako zahteva Komisija. Isto velja za proces vrednotenja teh predlogov. V sporazumih o dodelitvi nepovratnih sredstev je zahtevano, da upravičenci sporočajo informacije za združitev ključnih kazalnikov smotrnosti programa Obzorje 2020. Toda raba širšega pojma pričakovanega učinka namesto pričakovanega rezultata povečuje tveganje, da bodo informacije, zagotovljene za ta del, preobsežne in da bo težko združevati oceno smotrnosti za program Obzorje 2020.

Komisija ni vedno dosledna pri uporabi ključnih pojmov v zvezi s smotrnostjo (tj. izložek, rezultat in učinek). Čeprav je opredelila, kako naj bi se ti izrazi na splošno uporabljali, se opredelitev ne drži vedno.

Komisija ni v celoti sposobna spremljati smotrnosti programa Obzorje 2020 in poročati o njej

Ugotovili smo, da sedanja ureditev Komisiji ne omogoča, da bi v okviru programa Obzorje 2020 posebej spremljala porabo za raziskave in razvoj ter inovacije in njihovo uspešnost ter poročala o tem. Poleg tega Komisija še ni na smiseln način poročala o izvajanju programa Obzorje 2020 in njegovem prispevku k strategiji Evropa 2020, čeprav so finančni prispevki za ta program v okviru strategije Evropa 2020 z objavljenimi izjavami o programih dobro umeščeni v proračunski proces.

Cilji, ki niso primerni za upravljanje, so bili odkriti tudi na ravni generalnih direktorats

Kot posebno temo v našem poglavju smo pregledali tudi načrte upravljanja in letna poročila o dejavnostih štirih generalnih direktorats, odgovornih za odhodke na področju naravnih virov. Opazili smo, da je bilo veliko ciljev, uporabljenih v načrtih upravljanja in letnih poročilih o dejavnostih, vzetih neposredno iz dokumentov o politikah ali zakonskih dokumentov in da niso bili dovolj podrobni, da bi bili primerni za upravljanje in spremljanje.

Izrekamo tri priporočila o zadevah v zvezi s smotrnostjo, s katerimi se Komisija strinja

Sodišče priporoča, naj Komisija:

- o oceni smotrnost delovnih programov in razpisov tako, da cilje na visoki ravni iz zakonodaje za program Obzorje 2020 pretvori v operativne cilje na ravni delovnih programov,
- o dodatno pojasni povezave med strategijo Evropa 2020 (2010–2020), večletnim finančnim okvirom (2014–2020) in prioritetami Komisije (2015–2019). Priložnost za to bi lahko bil proces strateškega načrtovanja (2016–2020),
- o v skladu s svojimi navodili za boljše pravno urejanje zagotovi dosledno uporabo izrazov izloček, rezultat in učinek.

Zadeve, ki vplivajo na najboljše razmerje med kakovostjo in ceno ter rezultate v EU

Evropsko računsko sodišče je v 25 posebnih poročilih, ki jih je objavilo leta 2015, obravnavalo zelo raznolike teme na področju revizije smotrnosti poslovanja in ocenilo, ali so bili ukrepi EU upravljani v skladu z načeli dobrega finančnega poslovanja (gospodarnost, učinkovitost in uspešnost). Popoln seznam teh poročil je na straneh 55 in 56.

Spremljanje izvajanja priporočil iz posebnih poročil

Letos smo pregledali, koliko organi držav članic poznajo naša priporočila iz posebnih poročil in koliko lahko ukrepajo v zvezi z njimi, saj so nekatera priporočila namenjena njim, čeprav je Komisija naš glavni revidiranec. Z raziskavo, ki smo jo izvedli, smo ugotovili, da države članice dovolj dobro poznajo naša priporočila, izrečena na podlagi revizij smotrnosti poslovanja, in da jih naša sporočila po enem ali več komunikacijskih kanalih, ki jih uporabljamo, dejansko dosežejo. Toda stopnja formalnega izvajanja naših priporočil je zelo različna in dokazi o spremembah v nacionalni politiki in praksi, ki bi jih to povzročilo, so skromni. Jasno je, da obstajajo možnosti za izboljšanje, kar bomo v prihodnjih mesecih v sodelovanju z ustreznimi organi in deležniki podrobneje preučili.

Želite izvedeti več? Vse informacije o naši oceni smotrnosti so v poglavju 3 letnega poročila o proračunu EU za leto 2015. Naša posebna poročila, ki so v glavnem poročila o revizijah smotrnosti, so v vseh jezikih EU dosegljiva na našem spletišču (<http://www.eca.europa.eu/sl/Pages/AuditReportsOpinions.aspx>).

Opomba o navajanju držav članic v prikazanih primerih

Sodišče v skladu s svojim pristopom k vzorčenju ne revidira vsako leto transakcij v vseh državah članicah ter državah in/ali regijah upravičenkah. Primeri napak v tem dokumentu so prikazani kot ponazoritev najpogostejših vrst napak in niso osnova za zaključke o posameznih državah članicah ter državah in/ali regijah upravičenkah.

Prihodki

153,8 milijarde EUR

Kaj smo revidirali

Naša revizija je zajela prihodke EU, s katerimi se financira njen proračun. Leta 2015 so proračunski prihodki, izračunani na podlagi BND držav članic in DDV, ki so ga zbrale, dosegli 64 % oziroma 13 % vseh prihodkov. Iz naslova tradicionalnih lastnih sredstev, večinoma uvoznih carinskih dajatev in proizvodnih dajatev za sladkor, so organi držav članic za račun EU zbrali dodatnih 13 % prihodkov, ostalih 10 % pa je bilo zbranih iz drugih virov.

Kaj smo ugotovili

Ali so bile ugotovljene pomembne napake?

Ne.

Ocenjena stopnja napake:

0,0 % (2014: 0,0 %)

Naša revizija prihodkov EU

Prihodki EU iz naslova BND in DDV se izračunajo na podlagi makroekonomskih statističnih podatkov in ocen, ki jih zagotovijo države članice. Revizija pravilnosti z izkazi povezanih transakcij, ki jo je opravilo Sodišče, zajema sisteme Komisije za obdelavo podatkov, ki jih prejme, ne pa njihove prvotne priprave, za katero so pristojni organi v državah članicah. Revizijski zaključki Sodišča zato obravnavajo učinek vseh napak Komisije na celoten znesek prihodkov.

V zvezi s carinskimi dajatvami in prelevmani na sladkor Sodišče preuči, kako je Komisija obravnavala obračune, ki so jih predložile države članice, in kontrole v izbranih državah članicah ter njeno prejemanje zneskov in njihovo evidentiranje v računovodskih izkazih.

Naši revizijski dokazi kažejo, da so bili ti sistemi na splošno uspešni. Sodišče v preizkušeni transakcijah ni odkrilo napak.

Svet je 26. maja 2014 uradno odobril nov zakonodajni sveženj o lastnih sredstvih. Ko ga bodo ratificirale države članice, bo začel veljati retroaktivno od 1. januarja 2014. Sodišče bo ustrezno spremljalo ta proces in izračun retroaktivnega učinka.

Pridržek je sredstvo, ki omogoča, da se dvomljiv element v podatkih o BND, ki so jih predložile države članice, lahko popravi tudi kasneje. Ciklusi, v katerih Komisija preverja BND, zajemajo dolga obdobja. Posledični popravki lahko bistveno vplivajo na prispevke nekaterih držav članic.

Potem ko so bili leta 2014 izvedeni veliki popravki, je Komisija leta 2015 umaknila večino pridržkov. Sodišče pri umaknjenih popravkih, ki jih je pregledalo, ni odkrilo resnih problemov.

Opozarjamo tudi na edine splošne pridržke, ki konec leta 2015 še niso bili umaknjeni, in sicer pridržke v zvezi s podatki o grškem BND za leti 2008 in 2009. Ti pridržki niso bili umaknjeni, kljub temu da je bil pri izboljševanju zanesljivosti podatkov o grškem BND dosežen napredek.

V zvezi s carinskimi dajatvami organi držav članic preverjajo, ali uvozniki upoštevajo tarifne in uvozne predpise. Tako kot v prejšnjih letih smo ugotovili, da se metodologija, ki se uporablja pri teh preverjanjih (ki vključujejo revizije po carinjenju), ter kakovost in rezultati preverjanj razlikujejo med državami članicami, ki smo jih revidirali. Opozarjamo tudi na prekinitvev 3-letnega zastaralnega roka za obveščanje o carinskem dolgu v Franciji. Ta praksa se razlikuje od prakse v drugih državah članicah in vodi do različne obravnave ekonomskih subjektov v EU.

Poleg tega je imela Komisija konec leta 2015 seznam 325 nerešenih zadev v zvezi z nespoštovanjem carinskih pravil EU, ugotovljenih med inšpekcijskimi pregledi v državah članicah. Države članice morajo zaradi teh nerešenih zadev sprejeti ukrepe za ureditev stanja. Te zadeve lahko imajo finančne posledice. Ugotovili smo, da države članice pri upravljanju terjatev (t. i. računov B) niso vedno učinkovite. Komisija je v 17 od 22 državah članicah, ki jih je obiskala, našla podobne pomanjkljivosti.

Sodišče je ugotovilo, da obstajajo tveganja v zvezi z izterjavo carinskega dolga od podjetij, registriranih zunaj EU, ali fizičnih oseb, ki niso državljani EU. Odkrili smo več primerov različnih držav članic, ki niso mogle izterjati dolgov od državljanov ali podjetij iz, na primer, Belorusije, Britanskih Deviških otokov, Rusije, Švice, Turčije in Ukrajine.

Kaj priporočamo

Sodišče priporoča, naj Komisija:

- sprejme potrebne ukrepe za uskladitev rokov za obveščanje gospodarskih subjektov o carinskem dolgu v vseh državah članicah,
- zagotovi, da bodo države članice v četrtletnih izkazih prikazovale pravilne obračune zneskov zbranih carinskih dajatev, in pripravi navodila o tem, kaj je treba evidentirati,
- državam članicam omogoči čim lažjo izterjavo carinskih dolgov, kadar dolžniki nimajo sedeža v državi članici EU,
- izboljša kontrolo izračunov prispevkov iz Evropskega gospodarskega območja in Evropskega združenja za prosto trgovino ter izračuna popravnega mehanizma.

Želite izvedeti več? Vse informacije o naši reviziji prihodkov EU so v poglavju 4 letnega poročila o proračunu EU za leto 2015.

Konkurenčnost za rast in delovna mesta

14,5 milijarde EUR

Kaj smo revidirali

Ta poraba je namenjena izboljševanju raziskav in inovacij, krepitvi izobraževalnih sistemov in spodbujanju zaposlovanja, zagotavljanju enotnega trga digitalnih vsebin, spodbujanju energije iz obnovljivih virov in energetske učinkovitosti, posodabljanju prometnega sektorja ter izboljševanju poslovnih okolij, zlasti za mala in srednja podjetja.

Za raziskave in inovacije se porabi 62 % sredstev, in sicer v okviru 7. okvirnega programa za raziskave in razvoj za obdobje 2007–2013 (7. okvirni program) in novega okvirnega programa Obzorje 2020 za obdobje 2014–2020. Drugi pomembni instrumenti porabe podpirajo izobraževanje, usposabljanje, mlade in šport (program vseživljenjskega učenja in Erasmus+), razvoj prometne infrastrukture (program vseevropskega prometnega omrežja in instrument za povezovanje Evrope), energetski sektor (evropski energetski program za oživitve) ter vesoljske programe (programe satelitske navigacije, kot so Galileo in skupna evropska geostacionarna navigacijska storitev (EGNOS) ter Copernicus, ki je program za opazovanje Zemlje).

Skoraj 90 % odhodkov se porabi kot nepovratna sredstva za zasebne in javne upravičence, pri čemer Komisija povrne stroške, ki jih upravičenci navedejo v izkazih stroškov projektov.

Kaj smo ugotovili

Ali so bile ugotovljene pomembne napake?
Da.

Ocenjena stopnja napake:
4,4 % (2014: 5,6 %)

Na področju raziskav in inovacij smo odkrili podobno vrsto in obseg napak, kot smo jih ugotavljali med celotnim izvajanjem 7. okvirnega programa. V nasprotju s tem pa smo pri drugih instrumentih porabe v primerjavi s prejšnjimi leti odkrili manj napak pri plačilih.

Večina napak je povezanih s povračilom neupravičenih stroškov dela in posrednih stroškov, ki so jih prijavili upravičenci.

Pri stroških dela so upravičenci pogosto nepravilno izračunali urne postavke za svoje delavce, ki so sodelovali pri projektu, ali niso mogli predložiti ustreznih dokazil o dejanskem času, porabljenem za delo na projektu. Pri posrednih stroških so bile napake povezane z nepravilnimi stopnjami režijskih stroškov ali vključitvijo stroškov, ki niso bili povezani s projektom. Kadar so upravičenci prijavili posredne stroške po pavšalni stopnji na podlagi odstotka neposrednih stroškov, so napake pri neposrednih stroških privedle tudi do sorazmerne napake pri prijavljenih posrednih stroških. Odkrili smo tudi napake zaradi neskladnosti s pravili o javnem naročanju, čeprav smo ugotovili, da se je na splošno spoštovanje predpisov na tem področju izboljšalo.

Primeri: povračilo neupravičenih stroškov dela in posrednih stroškov pri 7. okvirnem in drugih programih

Ugotovili smo, da so bili nekateri stroški dela in posredni stroški upravičenca, ki je pri enem od projektov 7. okvirnega programa za razvoj izboljšanih geografskih informacijskih sistemov sodeloval z 11 partnerji, neupravičeni. Del stroškov dela, ki jih je prijavil, je bilo v resnici porabljenih za drug projekt. Upravičenec je neupravičene postavke (stroške dela, ki niso bili povezani z administrativno podporo, stroške marketinga ter pisarniške in potne stroške, ki niso bili povezani z raziskovalnimi dejavnostmi) vključil tudi v svoj izračun posrednih stroškov.

V drugem primeru, pri katerem je šlo za projekt razvoja računalniških storitev v oblaku, financiranih v okviru programa za konkurenčnost in inovativnost za obdobje 2007–2013, smo ugotovili, da je upravičenec previsoko obračunal stroške dela, ker je za njihov izračun uporabil standardno število delovnih ur, ki je bilo višje od števila dejansko opravljenih ur. Poleg tega je obračunal neupravičene dodatke in druge stroške, ki niso nastali v obdobju za prijavo stroškov.

Skoraj vse napake, ki smo jih odkrili v izkazih stroškov, so nastale zato, ker so si upravičenci napačno razlagali zapletena pravila o upravičenosti ali ker so napačno izračunali svoje stroške. Odkrili smo dva primera suma goljufij, pri katerih se zdi, da so upravičenci namerno prikazali previsoke upravičene stroške projekta.

Pravila za financiranje za program Obzorje 2020 so enostavnejša od tistih za 7. okvirni program, Komisija pa si je zelo prizadevala zmanjšati upravno zapletenost. Kljub temu smo v svojem letnem poročilu za leto 2014 navedli, da nekatera merila za upravičenost v novem okvirnem programu v resnici prinašajo večje tveganje napak, in Komisiji priporočili, naj posodobijo svojo strategijo kontrol, da bi obravnavala na primer tudi primere raziskovalcev, ki prejemajo dodatno plačilo, ali udeležencev, ki uporabljajo veliko raziskovalno infrastrukturo. Pri omejenem preizkušanju za program Obzorje 2020, ki smo ga izvedli leta 2015, smo ugotovili, da obstaja tveganje napak, povezanih s primeri dodatnega plačila.

Komisija je vzpostavila Skupen podporni center, da bi postalo upravljanje programa Obzorje 2020, za katero so pristojni različni organi izvajanja, učinkovito in usklajeno. To je pozitiven ukrep za racionalizacijo sistemov in operacij IT, uskladitev upravljanja nepovratnih sredstev, koordinacijo revizijskih dejavnosti ter zagotovitev, da organi izvajanja uporabljajo pravila za program Obzorje 2020 na dosleden način. Vendar pa Evropski inštitut za inovacije in tehnologijo, ki naj bi upravljal približno 3 % proračuna za program Obzorje 2020, ni vključen v ta okvir upravljanja in kontrole.

Kaj priporočamo

Sodišče priporoča, naj Komisija:

- o skupaj z nacionalnimi organi in neodvisnimi revizorji uporablja vse razpoložljive informacije, da bi preprečila ali odkrila in popravila napake pred povračilom stroškov,
- o izda navodila za upravičence o posameznih razlikah med programom Obzorje 2020, 7. okvirnim programom in drugimi podobnimi programi,
- o izda skupne smernice za organe izvajanja za porabo za raziskave in inovacije, da se zagotovi enaka obravnava upravičencev pri izvajanju revizijskih priporočil v zvezi z izterjavo neupravičenih stroškov za 7. okvirni program,
- o skrbno spremlja izvrševanje ekstrapoliranih popravkov, ki so posledica njenih naknadnih revizij povrnjenih stroškov za 7. okvirni program.

Želite izvedeti več? Vse informacije o naši reviziji odhodkov EU za konkurenčnost za rast in delovna mesta so v poglavju 5 letnega poročila o proračunu EU za leto 2015.

Ekonomska, socialna in teritorialna kohezija **53,9 milijarde EUR**

Kaj smo revidirali

Cilj porabe na tem področju je zmanjševanje razlik v stopnjah razvoja med regijami, prestrukturiranje nazadujočih industrijskih območij ter spodbujanje čezmejnega, nadnacionalnega in medregionalnega sodelovanja. Sredstva se porabljajo za dve glavni področji: regionalno in mestno politiko ter zaposlovanje in socialne zadeve.

- Regionalna in mestna politika EU se večinoma izvaja v okviru Evropskega sklada za regionalni razvoj in Kohezijskega sklada. Zanj se je leta 2015 porabilo skoraj 80 % sredstev. Evropski sklad za regionalni razvoj financira infrastrukturne projekte, ustvarjanje ali ohranjanje delovnih mest, pobude za regionalni gospodarski razvoj ter dejavnosti v podporo malim in srednjim podjetjem. Kohezijski sklad financira naložbe v infrastrukturo na področju okolja in prometa.
- Zaposlovanje in socialne zadeve se večinoma financirajo iz Evropskega socialnega sklada. Odhodki na tem področju dosegajo približno 20 % porabe in zajemajo naložbe v človeški kapital in podporne ukrepe za izboljšanje prilagodljivosti delavcev in podjetij spremembam v vzorcih dela, povečanje dostopa do delovnih mest, krepitev socialnega vključevanja prikrajšanih oseb ter krepitev zmogljivosti in učinkovitosti uprav in javnih storitev.

Pravila za Evropski sklad za regionalni razvoj, Kohezijski sklad in Evropski socialni sklad so enaka, treba pa je upoštevati izjeme, določene v uredbah za posamezen sklad. Za odhodke se uporablja deljeno upravljanje z državami članicami, ki vključuje sofinanciranje projektov v okviru odobrenih programov porabe. Pravila za upravičenost za povračilo stroškov so določena na nacionalni ali regionalni ravni in se med državami članicami lahko razlikujejo.

Poleg tega obstajajo posebni instrumenti in skladi, kot sta evropski instrument sosedstva, namenjen sosednjim državam, in Sklad za evropsko pomoč najbolj ogroženim. Obema skupaj je namenjene manj kot 1 % skupne porabe.

Kaj smo ugotovili

Ali so bile ugotovljene pomembne napake?
Da.

Ocenjena stopnja napake:
5,2 % (2014: 5,7 %)

Glavni viri napak za porabo na področju ekonomske, socialne in teritorialne kohezije kot celote so vključitev neupravičenih odhodkov v prijave stroškov upravičencev ter izbira neupravičenih projektov, dejavnosti ali upravičencev, sledi pa jima kršitev pravil o javnem naročanju in pravil o državni pomoči.

Večina napak je posledica neupravičenih stroškov, ki jih prijavijo upravičenci. Poleg tega nekateri projekti, ki smo jih preučili, niso izpolnjevali pogojev za upravičenost, določenih v uredbah in/ali nacionalnih pravilih za upravičenost.

Resno nespoštovanje pravil EU o javnem naročanju ali nacionalnih pravil o javnem naročanju, kot so nepravilno oddana naročila za dodatna dela ali storitve ali neupravičena neposredna oddaja naročil, ostajajo pomemben vir napak za porabo v okviru Evropskega sklada za regionalni razvoj in Kohezijskega sklada. Dodatno analizo in uvid v te zadeve je mogoče najti v našem posebnem poročilu št. 10/2015 o ukrepih, ki so jih sprejele države članice in Komisija za reševanje problema napak pri javnem naročanju na področju ekonomske, socialne in teritorialne kohezije.

Primer: prijavljeni neupravičeni stroški

V Združenem kraljestvu je upravičenec pri projektu Evropskega sklada za regionalni razvoj, v okviru katerega se je zagotavljala finančna podpora za mala in srednja podjetja, zadržal del sredstev, namesto da bi jih kot nepovratna sredstva dal malim in srednjim podjetjem. Zadržani zneski niso bili upravičeni do sofinanciranja, saj niso izpolnjevali pogojev za upravičenost.

Primer: neupravičen projekt

V Češki republiki je bilo pri projektu Evropskega sklada za regionalni razvoj v razpisu za zbiranje predlogov določeno, da so upravičenci samo mala in srednja podjetja. Organ upravljanja je na tej podlagi dodelil sredstva upravičencu, ki v času, ko je bil projekt izbran, še ni bil potrjen. Drugi neupravičeni projekti so bili odkriti v Italiji in na Poljskem.

Primer: resno nespoštovanje pravil o javnem naročanju

V Nemčiji so bila dodatna dela v okviru projekta gradnje ceste, financiranega v okviru Evropskega sklada za regionalni razvoj, ki so za 50 % presejala začetno vrednost naročila, neposredno oddana istemu izvajalcu, kar je kršitev direktive EU o javnem naročanju. Podobni primeri so bili odkriti pri drugih projektih Evropskega sklada za regionalni razvoj v Italiji in Združenem kraljestvu.

Sodišče preverja tudi, ali se upoštevajo pravila EU o državni pomoči. Nezakonita državna pomoč prinaša neupravičeno prednost upravičencem in zato izkrivlja notranji trg. Možne so nekatere izjeme od pravila, vendar je o njih treba obvestiti Komisijo, ki jih mora potrditi. V našem posebnem poročilu št. 24/2016 so dodatne informacije o potrebnih dodatnih prizadevanjih Komisije in držav članic za preprečevanje, odkrivanje in odpravljanje kršitev pravil o državni pomoči na področju kohezije.

Za bistven delež transakcij, v katerih so bile količinsko opredeljive napake, so imeli organi v državah članicah na voljo dovolj informacij, da bi lahko preprečili ali odkrili in popravili napake, preden so zahtevali povračilo od Komisije. Če bi vse te informacije uporabili za popravo napak pred prijavo odhodkov Komisiji, bi bila ocenjena stopnja napake za odhodke pri skupni porabi v okviru ekonomske, socialne in teritorialne kohezije za 2,4 odstotne točke nižja. Poleg tega je Sodišče v več primerih ugotovilo, da so napake, ki jih je odkrilo, naredili nacionalni organi. Te napake so prispevale 0,6 odstotne točke k ocenjeni stopnji napake.

Finančni instrumenti v Evropskem skladu za regionalni razvoj in Evropskem socialnem skladu

Do konca leta 2014 je povprečna stopnja izplačil končnim upravičencem finančnih instrumentov znašala 57 %, kar je bolje kot v prejšnjem letu (47 %). Finančni instrumenti zagotavljajo pomoč podjetjem ali urbanim projektom z naložbami v lastniški kapital, posojili ali jamstvi. Skupaj je bilo vzpostavljenih 1 025 finančnih instrumentov s finančnimi sredstvi v višini približno 16,0 milijarde EUR. Več držav članic ima težave pri porabi teh finančnih sredstev v celoti. Konec leta 2014 so imele Grčija, Španija, Italija, Nizozemska, Avstrija in Slovaška najnižjo stopnjo izplačil.

Naše posebno poročilo št. 19/2016 vsebuje dodatne informacije o izkušnjah, pridobljenih pri izvrševanju proračuna EU s finančnimi instrumenti v programskem obdobju 2007–2013.

Ocena stopenj napake, ki jo je pripravila Komisija

Na splošno je ocena Komisije za stopnje napake, o katerih poročajo revizijski organi, skladna z dokazi, ki so jih zagotovili ti organi. Vendar Komisija nima neomejene možnosti, da potrdi (in po potrebi prilagodi) sporočene stopnje napake, če se od revizijskih organov ne zahteva, da Komisiji za njeno preverjanje letnih poročil o nadzoru sporočijo natančnejše informacije o svojih revizijah operacij (npr. podrobnosti o obsegu revizij, vključenosti v revizijo, podvzorcenju in klasifikaciji napak). Naša analiza je pokazala, da so bile leta 2015 te informacije zahtevane večkrat kot v prejšnjih letih.

Izračun zneskov, pri katerih obstaja tveganje, v letnih poročilih Komisije o dejavnostih za leto 2015, je točen in skladen z razpoložljivimi informacijami, o katerih so poročali in/ali jih zagotovili revizijski organi. Sodišče je ugotovilo tudi, da so bili pridržki, ki jih je Komisija izrekla v letnih poročilih o dejavnostih za leto 2015, skladni z navodili Komisije in informacijami, ki so bile na voljo tema generalnima direktoratom.

Ocena smotrnosti projektov

Med svojim ocenjevanjem za leto 2015 smo preučili 149 zaključenih projektov iz 15 držav članic. Dveh projektov nismo mogli oceniti, ker organi upravljanja niso opredelili nobenih kazalnikov.

Ugotovili smo, da so bili pri skoraj vseh preučeni projektih cilji v zvezi z izločki v celoti ali delno doseženi. Kljub temu pa bi morale nekatere države članice dodatno izboljšati določanje kazalnikov rezultatov na projektni ravni. Organi držav članic so za 38 % ocenjenih projektov uporabili sistem merjenja smotrnosti, da bi omogočili spremljanje izločkov projektov, vendar v dokumentih za odobritev projektov niso opredelili nobenih kazalnikov rezultatov ali ožjih ciljev. Samo štirje projekti niso dosegli nobenega od svojih ciljev.

Pogled v prihodnost: programsko obdobje 2014–2020

Do konca leta 2015 je bilo imenovanih manj kot 20 % nacionalnih organov, pristojnih za evropske strukturne in investicijske sklade. Organi držav članic morajo imenovati nacionalne organe, da lahko predložijo izkaze stroškov Komisiji. Obstaja torej tveganje, da bodo zamude pri izvrševanju proračuna za programsko obdobje 2014–2020 večje, kot so bile za programsko obdobje 2007–2013.

Leta 2015 je Komisija imenovala skupino strokovnjakov na visoki ravni, da bi ocenili poenostavitvene ukrepe za upravičence evropskih strukturnih in investicijskih skladov in države članice spodbudili k njihovem izvajanju ter prispevali k pripravi programskega obdobja po letu 2020.

Kaj priporočamo

Sodišče priporoča, naj Komisija:

- pri pripravi svojega zakonskega predloga za naslednje programsko obdobje temeljito ponovno razmisli o zasnovi evropskih strukturnih in investicijskih skladov ter izvedbenem mehanizmu zanje in pri tem upošteva predloge skupine na visoki ravni za poenostavitev,
- uporabi izkušnje iz programskega obdobja 2007–2013 in poroča o tematsko usmerjeni analizi nacionalnih pravil o upravičenosti za programsko obdobje 2014–2020 ter jo uporabi za zagotavljanje navodil državam članicam o tem, kako naj poenostavijo in preprečijo nepotrebno zapletena in/ali obremenjujoča pravila,
- predloži zakonski predlog za spremembo veljavne uredbe v zvezi s podaljšanjem obdobja upravičenosti za finančne instrumente, za katere se uporablja deljeno upravljanje,
- državam članicam pojasni pojem vračljivega DDV, zlasti za javne upravičence, da bi se izognila različnim razlagam izraza „nevračljivi DDV“ in neoptimalni uporabi sredstev EU,
- zagotovi, da se vsi odhodki v zvezi s finančnimi instrumenti Evropskega sklada za regionalni razvoj in Evropskega socialnega sklada za programsko obdobje 2007–2013 dovolj zgodaj vključijo v izjave o zaključitvi, da se državam članicam omogoči izvajanje pregledov, in države članice spodbudi k revidiranju finančnih instrumentov pri pripravi zaključka programov.

Želite izvedeti več? Vse informacije o naši reviziji odhodkov EU za ekonomsko, socialno in teritorialno kohezijo so v poglavju 6 letnega poročila o proračunu EU za leto 2015.

Naravni viri 58,6 milijarde EUR

Kaj smo revidirali

To področje porabe zajema skupno kmetijsko politiko, skupno ribiško politiko in okoljske ukrepe.

Skupna kmetijska politika je osnova za porabo EU na področju kmetijstva. Njeni cilji so povečati kmetijsko produktivnost, zagotoviti primerno življenjsko raven kmetijske skupnosti, stabilizirati trge, zagotoviti redno preskrbo ter zagotoviti, da je preskrba potrošnikom dostopna po razumnih cenah.

Evropska kmetijska politika se izvaja v okviru dveh skladov: Evropskega kmetijskega jamstvenega sklada, iz katerega se v celoti financirajo neposredna pomoč EU in tržni ukrepi, ter Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja, ki skupaj z državami članicami sofinancira programe za razvoj podeželja. Za porabo v okviru skupne kmetijske politike se uporablja deljeno upravljanje z državami članicami. Odhodke v okviru obeh skladov izvršuje približno 80 plačilnih agencij, ki so odgovorne za preverjanje upravičenosti vlog za pomoč in izvrševanje plačil upravičencem.

Skupna ribiška politika se izvaja v glavnem v okviru Evropskega sklada za pomorstvo in ribištvo, za katerega se uporablja deljeno upravljanje Komisije in držav članic. Okoljsko politiko EU upravlja Komisija s svojega sedeža, program LIFE pa je najpomembnejši instrument financiranja za odhodke na tem področju.

Kaj smo ugotovili

Ali so bile ugotovljene pomembne napake?

Kmetijstvo – tržna in neposredna podpora:

da.

Razvoj podeželja, okolje, podnebni ukrepi in ribištvo:

da.

Ocenjena stopnja napake¹:

Naravni viri skupaj:

2,9 %

(2014: 3,6 %; brez napak v zvezi z navzkrižno skladnostjo: 3,0 %)

Kmetijstvo – tržna in neposredna podpora:

2,2 %

(2014: 2,9 %; brez napak v zvezi z navzkrižno skladnostjo: 2,2 %)

Razvoj podeželja, okolje, podnebni ukrepi in ribištvo:

5,3 %

(2014: 6,2 %; brez napak v zvezi z navzkrižno skladnostjo: 6,0 %)

Od tega

¹ Številke za leto 2015 ne vključujejo količinsko opredeljenih napak v zvezi z navzkrižno skladnostjo po spremembah zakonskega okvira za skupno kmetijsko politiko, leta 2014 pa so bile te napake vključene.

Vrsta in vzorec napak se med porabo v okviru Evropskega kmetijskega jamstvenega sklada in drugimi področji porabe v okviru naravnih virov močno razlikujeta.

Kmetijstvo – tržna in neposredna podpora (Evropski kmetijski jamstveni sklad)

Veliko napak, ki jih je Sodišče odkrilo med revizijami, je posledica netočnih ali neupravičenih zahtevkov upravičencev, med katerimi so najpogostejše prijave prevelike površine kmetijskih zemljišč. Tovrstne napake smo odkrili v 12 od 18 obiskanih držav članic.

Zanesljivost podatkov v podatkovni zbirki identifikacijskega sistema za zemljišča (LPIS) se je v zadnjih letih izboljšala, vendar še vedno odkrivamo napake pri prijavi površin. Zavedamo se, da je netočnosti, manjše od 2 %, težko odkriti in popraviti. Toda večje razlike med podatki o upravičenosti v LPIS in dejansko upravičeno površino zemljišča, ki je razvidna iz ortografskih posnetkov (posnetkov iz zraka), shranjenih v podatkovni zbirki LPIS, bi morale biti odkrite in popravljene (npr. napake, ki smo jih odkrili v Grčiji, Španiji, Italiji in Združenem kraljestvu).

Drugi vir napak, povezan s površino kmetijskih zemljišč, je posledica nacionalnih opredelitev upravičenih trajnih pašnikov, ki niso skladne za zakonodajo EU.

Primer: nacionalna merila za upravičenost, ki niso v skladu z zakonodajo EU

V Franciji organi dodeljujejo pomoč za resavo tudi za zemljišča, na katerih raste mešanica upravičenih zelnatih rastlin in neupravičene vegetacije, kot je grmičevje in gosto drevje. O tem smo že poročali v letnem poročilu za leto 2013, vendar še vedno odkrivamo take primere (šest leta 2015).

Pri več količinsko opredeljivih napakah končnih upravičencev so imeli nacionalni organi dovolj informacij, da bi napake lahko preprečili ali odkrili in popravili, preden so bili odhodki prijavljeni Komisiji. Če bi vse te informacije uporabili za popravilo napak, bi bila ocenjena stopnja napake za 0,3 odstotne točke nižja. Poleg tega smo odkrili štiri primere napak, ki so jih naredili nacionalni organi. Te napake so prispevale 0,6 odstotne točke k ocenjeni stopnji napake. Našli smo tudi pomanjkljivosti pri prilagoditvah v oceni stopnje napake v okviru Evropskega kmetijskega jamstvenega sklada, ki jo je pripravila Komisija.

Razvoj podeželja, okolje, podnebni ukrepi in ribištvo

Glavni vzroki za napake na tem področju porabe so bili neupravičenost upravičencev, dejavnosti, projektov ali odhodkov ter nespoštovanje pravil o javnem naročanju. Poleg tega smo našli napake v zvezi z nespoštovanjem kmetijsko-okoljskih zavez in prijavljanjem prevelikih upravičenih površin.

Primer: neupravičeni odhodki ali dejavnosti

V Romuniji smo ugotovili, da nacionalni organi pri izračunu odhodkov po metodi poenostavljenega obračunavanja stroškov niso ustrezno upoštevali števila proizvodnih ciklusov, zato so bila izplačila sistematično previsoka za vse upravičence. Po dodatnih kontrolah smo ugotovili, da bi bilo lahko med letom 2012 (ko je bila pomoč uvedena) in oktobrom 2015 neupravičenih do 152 milijonov EUR od skupnih 450 milijonov EUR. Poenostavljeno obračunavanje stroškov res lahko zmanjša upravno breme za države članice in upravičence, vendar bi moralo temeljiti na pravilni metodologiji, zlasti točnem izračunu poenostavljenih stroškov.

Primer: nespoštovanje pravil o javnem naročanju

Primere nespoštovanja pravil o javnem naročanju smo odkrili v Nemčiji, Grčiji, Italiji in Romuniji. V Italiji, na primer, so organi ocenili postopek javnega naročanja za infrastrukturo za enotirno progo (financirano z nepovratnimi sredstvi EU), ki bi kmetom olajšala prevoz oljk, ki naj bi vključeval dodatna gradbena dela (nove ceste, kanalizacijo in akvadukt), ki niso bila povezana s samo progo. To po italijanskih pravilih o javnem naročanju ni zakonito.

Pri več količinsko opredeljivih napakah končnih upravičencev na tem področju porabe so imeli nacionalni organi dovolj informacij, da bi napake lahko preprečili ali odkrili in popravili, preden so bili odhodki prijavljeni Komisiji. Če bi vse te informacije uporabili za popravo napak, bi bila ocenjena stopnja napake za 1,7 odstotne točke nižja. Poleg tega smo odkrili nekaj primerov napak, ki so jih naredili nacionalni organi. Te napake so prispevale 1,5 odstotne točke k ocenjeni stopnji napake.

Drugi elementi notranje kontrole in smotrnosti

Naša ocena usklajenosti revizij skladnosti, ki jih izvaja Komisija na področju kmetijstva, z mednarodnimi standardi revidiranja in najpomembnejšimi regulatornimi določbami je pokazala, da so bile revizije v glavnem skladne s temi predpisi. Ugotovili smo tudi, da je Komisija zelo zmanjšala zaostanek pri reševanju nerešenih zadev v zvezi s postopki preverjanja skladnosti. Vendar revizijski priročnik Komisije za preverjanje podatkov, ki jih zagotovijo države članice v zvezi s finančnimi popravki, ne vsebuje nobenih podrobnih revizijskih postopkov niti zahtev v zvezi z dokumentacijo, v nekaterih primerih pa nismo našli dovolj zadostnih in ustreznih dokazil o tem, da so bile te kontrole opravljene.

Naši obiski šestih plačilnih agencij v zvezi z odhodki v okviru Evropskega kmetijskega jamstvenega sklada in Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja so pokazali, da obstajajo ključne slabosti pri kontrolah v zvezi z LPIS, upravnem nadzoru, kakovosti inšpekcijskih kontrol na terenu in postopkih izterjave nepravilnih plačil. Odkrili smo tudi slabosti pri administrativnih kontrolah, ki jih je izvedlo pet od šestih plačilnih agencij zaradi preverjanja upravičenosti do plačil za razvoj podeželja. Akcijski načrti, v katerih je obravnavan temeljni vzrok za pogoste napake, se posodablajo, vendar so potrebne dodatne izboljšave na področju javnega naročanja.

Na področju ribištva smo pri vseh petih revizijah, ki smo jih preučili, odkrili slabosti v revizijskem nadzoru in dokumentaciji. Med našo ponovitvijo revizije, ki jo je v Romuniji opravila Komisija, so se pokazale pomanjkljivosti pri administrativnih kontrolah organa upravljanja, zlasti v zvezi z javnim naročanjem.

Pri oceni zadev v zvezi s smotrnostjo naložbenih projektov na področju razvoja podeželja, ki smo jo opravili za leto 2015, smo ugotovili, da je večina pregledanih projektov izpolnjevala potrebe upravičencev glede obsega in kakovosti izvedenih del in dobavljenih proizvodov, nekaj projektov pa je bilo večjih, kot je bilo potrebno. Poleg tega usmerjenost podpore in izbira projektov nista bili tako dosledni, kot bi bilo pričakovati, za več projektov pa ni bilo dovolj dokazov, da so bili stroški primerni (glej primere v nadaljevanju). Gledano v celoti, pri teh zadevah ni bilo nobenega napredka.

Primer: neprimerni stroški

Prišli smo do zaključka, da na Slovaškem plačilna agencija ni izvedla ustreznih kontrol primernosti stroškov izgradnje skladišča, ki jih je prijavil upravičenec. Ugotovili smo, da je bila cena nabavljenega betona šestkrat višja od normalne tržne cene in da bi morali biti stroški projekta za več kot 50 % nižji.

Kaj priporočamo

Sodišče priporoča, naj Komisija:

- v zvezi z Evropskim kmetijskim jamstvenim skladom še naprej ukrepa, kadar nacionalna zakonodaja ni skladna z zakonodajo EU, ter preverja, ali države članice z negativnimi ocenami kakovosti LPIS sprejemajo potrebne popravne ukrepe,
- na področju razvoja podeželja zagotovi, da bodo v akcijske načrte držav članic vključeni konkretni ukrepi za zmanjšanje napak pri javnem naročanju,
- v zvezi z Evropskim kmetijskim jamstvenim skladom in na področju razvoja podeželja sprejme ukrepe za izboljšanje dela certifikacijskih organov v državah članicah in zagotovitev pravnega preverjanja podatkov, ki jih zagotovijo države članice in se uporabljajo za izračun finančnih popravkov,
- na področju ribištva ukrepa, da bo zagotovila izvedbo revizij skladnosti v skladu z mednarodnimi standardi revidiranja.

Želite izvedeti več? Vse informacije o naši reviziji odhodkov EU za naravne vire so v poglavju 7 letnega poročila o proračunu EU za leto 2015.

Evropa v svetu 6,9 milijarde EUR

Kaj smo revidirali

To področje porabe obsega odhodke na področju zunanje politike, podporo državam kandidatkam in potencialnim kandidatkam za vstop v EU ter razvojno in humanitarno pomoč državam v razvoju in sosednjim državam (vendar ne evropskih razvojnih skladov – glej strani 49 do 51).

Za odhodke, ki se izplačujejo v več kot 150 državah, se uporablja veliko različnih instrumentov sodelovanja in načinov izvajanja. Porabo izvršuje neposredno več generalnih direktorats Komisije s svojega sedeža v Bruslju ali po delegacijah EU v državah prejemnicah ali posredno države upravičenke ali mednarodne organizacije.

Kaj smo ugotovili

Ali so bile ugotovljene pomembne napake?
Da.

Ocenjena stopnja napake:
2,8 % (2014: 2,7 %)

Najpogostejša vrsta napak, ki smo jih odkrili s svojim revizijskim delom, so bili zahtevki končnih upravičencev za povračilo neupravičenih odhodkov, kar pomeni porabo za dejavnosti, ki niso bile zajete v pogodbah ali so bile izvedene zunaj obdobja upravičenosti. Odkrili smo tudi primere nespoštovanja zakonskih ali pogodbenih obveznosti, vključno s pravili o javnem naročanju in pravilom o poreklu, napačnega zaračunavanja posrednih stroškov kot neposrednih stroškov ali vključitve neupravičenih davkov.

Druge ugotovljene napake so se nanašale na to, da je Komisija sprejela in obračunala plačila za storitve, gradnje ali blago, ki jih upravičenec še ni izvršil ali za katere Sodišču ni mogel zagotoviti dokazne dokumentacije, ki bi upravičevala odhodke. Ugotovili smo tudi, da je Komisija zamujala pri potrjevanju odhodkov in odobravanju posledičnih plačil.

Primer: odhodki, ki jih dejansko ni bilo

Ugotovili smo, da je Komisija v zvezi z nepovratnimi sredstvi, ki so bila izplačana v okviru programa instrumentov zunanje politike kot podpora neširjenju balističnih izstrelkov, sprejela odhodke, ki jih je predložila raziskovalna organizacija s sedežem v Evropi in ki so temeljili na ocenjenih stroških dela, ki so bili višji od dejanskih stroškov.

Primer: odhodki, ki niso bili zajeti v pogodbi

Pri projektu v Mjanmaru, ki ga je vodila mednarodna organizacija za boj proti uporabi mamil, smo ugotovili, da je Komisija sprejela stroške v zvezi z usposabljanjem osebja, ki niso bili zajeti v pogodbi za ta projekt.

Primer: stroški, ki jih je financiral drug donator

Preučili smo plačilo Komisije humanitarni organizaciji v odziv na sirsko krizo ter ugotovili, da je stroške, ki so jih zahtevali za prevoz hrane, plačal drug donator.

Pri plačilih, ki jih je Komisija nakazala neposredno v splošne proračune držav, nismo našli napak, saj ima Komisija veliko svobode pri presojanju, ali so bili izpolnjeni pogoji za upravičenost. Tudi pri plačilih, s katerimi se podpirajo dejavnosti, v katere je vključenih več mednarodnih donatorjev, je tveganje napak manjše, saj se stroški, ki po pravilih EU niso upravičeni, lahko krijejo iz prispevkov drugih donatorjev.

Naše preizkušanje transakcij je pokazalo tudi, da so posredni stroški projektov tesnega medinstitucionalnega sodelovanja, financiranih v okviru Evropskega instrumenta sosedstva in partnerstva, bistveno višji, kot je sprejemljivo za nepovratna sredstva. V okviru tega instrumenta ni zgornje meje za stroške, ki so določeni kot povprečnina ali na podlagi pavšalne stopnje, kar povzroča tveganje, da bi lahko država članica, ki projekt izvaja, imela dobiček.

Kaj priporočamo

Sodišče priporoča, naj Komisija:

- o okrepi svoje kontrole kakovosti preverjanja odhodkov, ki ga naročijo upravičenci, in izboljša mandat zunanjih revizorjev,
- o pregleda metodologijo, ki jo Generalni direktorat za sosedstvo in širitvena pogajanja uporablja za izračun svoje ocenjene stopnje napake, da bi izboljšala statistično natančnost zagotovljenih informacij,
- o sprejme ukrepe, s katerimi bo zagotovila, da je financiranje, ki se zagotavlja z instrumentom tesnega medinstitucionalnega sodelovanja, skladno z načelom neprofitnosti in načelom dobrega finančnega poslovanja.

Želite izvedeti več? Vse informacije o naši reviziji odhodkov EU za Evropo v svetu so v poglavju 8 letnega poročila o proračunu EU za leto 2015.

Varnost in državljanstvo **2,1 milijarde EUR**

Kaj smo revidirali

To področje porabe zajema različne politike, katerih skupni cilj je okrepiti pojem državljanstva EU z oblikovanjem območja svobode, varnosti in pravice brez notranjih meja. Odhodki se porabljajo za varstvo meja, politiko priseljevanja in azila, pravosodje in notranje zadeve, javno zdravje in zaščito potrošnikov, kulturo, mlade, informiranje in dialog z državljani. So razmeroma majhen del proračuna EU (1,4 %), ki pa se veča.

Skoraj tretjino porabe izvršuje 12 decentraliziranih agencij, o katerih poročamo posebej v specifičnih letnih poročilih za agencije. Revizijo smo osredotočili na področje migracij in varnosti, za katero se porabi največji del sredstev (40 %).

Za porabo na tem področju se v glavnem uporablja deljeno upravljanje držav članic in Komisije, čeprav je leta 2015 dobro četrtino porabe neposredno upravljala Komisija. Zato smo preučili glavne sisteme, za katere je odgovoren Generalni direktorat Komisije za migracije in notranje zadeve. Pregledali smo nepovratna sredstva in postopke javnega naročanja, za katere se uporablja neposredno upravljanje, ter ocene sistemov držav članic za upravljanje sredstev v okviru deljenega upravljanja, ki jih je izvedla Komisija.

Kaj smo ugotovili

V zvezi z nepovratnimi sredstvi in postopki javnega naročanja, za katere se uporablja neposredno upravljanje Komisije, smo prišli do zaključka, da so bile kontrole, zahtevane v finančni uredbi, izvedene in da ni nobenih večjih slabosti.

Po drugi strani pa smo odkrili omejitve v ocenah upravljavskih in kontrolnih sistemov držav članic za program SOLID (Solidarnost in upravljanje migracijskih tokov) za obdobje 2007–2013, ki jih je izvedla Komisija. Ugotovili smo, da ocene Komisije niso vključevale nobenega preizkušanja uspešnosti ključnih notranjih kontrol, ampak so se osredotočale predvsem na razumevanje postopkov kontrole in njihovo dokumentiranje. Rezultat tega bi lahko bil, da je Komisija v nekaterih primerih nepravilno ocenila tveganje kot nizko. Poleg tega je Komisija v državah članicah izvedla razmeroma malo naknadnih revizij programov, ki jih je štela za programe z nizkim tveganjem. Menimo, da to zmanjšuje zanesljivost odhodkov držav članic za program SOLID.

Želite izvedeti več? Vse informacije o naši reviziji odhodkov EU za varnost in državljanstvo so v poglavju 8 letnega poročila o proračunu EU za leto 2015.

Uprava

9,0 milijarde EUR

Kaj smo revidirali

Področje uprave zajema odhodke institucij in drugih organov EU. Ti so Komisija, Parlament, Evropska služba za zunanje delovanje, Evropski svet in Svet, Sodišče Evropske unije, Evropsko računsko sodišče, Evropski ekonomsko-socialni odbor, Odbor regij, Evropski varuh človekovih pravic in Evropski nadzornik za varstvo podatkov.

Poraba za človeške vire (plače, pokojnine in dodatki) dosega približno 60 % celotne porabe. Ostanek se porabi za odhodke za stavbe, opremo, energijo ter komunikacijsko in informacijsko tehnologijo.

Evropsko računsko sodišče o rezultatih svojih revizij agencij in drugih decentraliziranih organov Evropske unije ter Evropskih šol poroča v specifičnih letnih poročilih, ki so objavljena posebej, skupaj s povzetkom rezultatov. Porabo Evropskega računskega sodišča revidira zunanja revizijska družba, revizijsko poročilo pa je objavljeno v *Uradnem listu Evropske unije* in na našem spletišču.

Kaj smo ugotovili

Ali so bile ugotovljene pomembne napake?
Ne.

Ocenjena stopnja napake:
0,6 % (2014: 0,5 %)

Sodišče pri preučitvi sistemov v glavnem ni ugotovilo bistvenih slabosti. Našlo pa je nekaj področij, na katerih za nekatere institucije in organe še obstajajo možnosti za izboljšanje. Zajeta so v naslednja priporočila.

Kaj priporočamo

Sodišče priporoča, naj:

- Evropski parlament okrepi spremljanje političnih strank pri uporabi pravil in postopkov za odobravanje in poravnavo odhodkov ter javno naročanje,
- Komisija izboljša svoje sisteme za zagotavljanje pravočasnega posodabljanja podatkov o družinskem stanju zaposlenih, ki se uporabljajo za izračun družinskih dodatkov,
- Evropska služba za zunanje delovanje okrepi svoje postopke za zaposlovanje lokalnih sodelavcev in sklepanje pogodb v vrednosti pod 60 000 EUR v delegacijah.

Želite izvedeti več? Vse informacije o naši reviziji odhodkov EU za upravo so v poglavju 9 letnega poročila o proračunu EU za leto 2015.

Evropski razvojni skladi (ERS)

3,1 milijarde EUR

Kaj smo revidirali

Iz evropskih razvojnih skladov se zagotavlja pomoč Evropske unije za razvojno sodelovanje z afriškimi, karibskimi in pacifiškimi državami (države AKP) ter čezmorskimi državami in ozemlji (ČDO). Cilj porabe v okviru evropskih razvojnih skladov in instrumentov sodelovanja je odprava revščine ter spodbujanje trajnostnega razvoja in vključitve držav AKP in ČDO v svetovno gospodarstvo.

Sredstva za evropske razvojne sklade zagotavljajo države članice EU, uporabljajo pa se v okviru posameznih projektov ali kot proračunska podpora (prispevek v splošni proračun neke države za posebno politiko ali cilj). Vsak evropski razvojni sklad ureja posebna finančna uredba.

Zunanja pomoč, financirana iz evropskih razvojnih skladov, se izvaja v okolju, za katero je značilno visoko tveganje, zlasti zaradi geografsko razpršenih dejavnosti ter majhnih institucionalnih in upravnih zmogljivosti partnerskih držav. Sklade upravlja Evropska komisija zunaj okvira splošnega proračuna EU, nekatere vrste pomoči pa Evropska investicijska banka.

Kaj smo ugotovili

Zanesljivost zaključnega računa evropskih razvojnih skladov:

Zaključni račun za leto 2015 pošteno predstavlja finančno stanje evropskih razvojnih skladov, rezultate njihovega poslovanja, denarne tokove in spremembe čistih sredstev.

Ali so v prihodkih evropskih razvojnih skladov pomembne napake?

Ne.

Ali so v plačilih evropskih razvojnih skladov pomembne napake?

Da.

Ocenjena stopnja napake:

3,8 % (2014: 3,8 %)

Ugotovili smo, da so odhodki evropskih razvojnih skladov za proračunsko podporo in večdonatorske ukrepe, ki jih izvajajo mednarodne organizacije, bistveno manj dovzetni za napake kot druga plačila v okviru evropskih razvojnih skladov. To je povezano z naravo financiranja in precejšnjo svobodo, ki jo ima Komisija, ko se odloča, ali so bili izpolnjeni splošni pogoji. Na primer, pri večdonatorskih projektih se Komisija strinja, da so bili pogoji za plačilo izpolnjeni, če so zneski drugih donatorjev dovolj visoki za kritje tistih stroškov, ki po pravilih evropskih razvojnih skladov štejejo za neupravičene.

Naša revizija pravilnosti v zvezi s plačili proračunske podpore se konča v fazi, v kateri je pomoč izplačana partnerski državi. To nam ne omogoča, da bi odkrili morebitne pomanjkljivosti pri porabi teh sredstev, potem ko so bila vključena v nacionalni proračun.

Gledano v celoti, stopnja napake, ki smo jo ugotovili pri odhodkih evropskih razvojnih skladov, vključno z napakami v nekaterih končnih zahtevkih, za katere so bili opravljeni preverjanja in zunanje revizije odhodkov, tako kot v prejšnjih letih kaže na slabosti v predhodnih pregledih. Napake, do katerih je prišlo, ker ni bilo dokazil, ki bi upravičevala odhodke, in ker se niso upoštevala pravila o javnem naročanju (glej primere), so bile vzrok za več kot dve tretjini ocenjene stopnje napake.

Primer: nezagotovitev potrebnih dokazil, ki bi upravičevala odhodke

Preučili smo odhodke za laboratorij, informacijsko tehnologijo in pisarniško opremo v Mozambiku, financirane v okviru nekega projekta evropskih razvojnih skladov. Za štiri od desetih plačil iz vzorca nismo prejeli dovolj dokazne dokumentacije za naročanje in dobavo tega blaga.

Primer: upravičenec ni upošteval pravil o javnem naročanju

Revidirali smo javno naročanje laboratorijske opreme za testiranje kmetijskih proizvodov v Etiopiji in ugotovili, da je bilo naročilo neposredno oddano podjetju brez zahtevanega konkurenčnega postopka javnega naročanja. Poleg tega je bilo izbrano podjetje samo posrednik in ne pooblaščen distributer za to opremo.

Gledano v celoti: če bi Komisija uporabila vse informacije za popravilo napak, ki jih je pri projektih, financiranih iz evropskih razvojnih skladov, naredila sama ali so jih naredili upravičenci, bi bila ocenjena stopnja napake za 1,7 odstotne točke nižja.

Generalni direktorat Komisije za mednarodno sodelovanje in razvoj, ki upravlja skoraj vso porabo v okviru evropskih razvojnih skladov, je leta 2015 sprejel nov akcijski načrt za odpravo slabosti v svojih kontrolnih sistemih. Za oceno napredka pri teh ukrepih je še prezgodaj. Ugotovili smo tudi, da je bil prejšnji akcijski načrt, sprejet leta 2013, v glavnem izveden, in sicer je bilo konec leta 2015 19 ukrepov zaključenih, preostali štirje pa so se izvajali.

Kaj priporočamo

Sodišče priporoča, naj Komisija:

- okrepi spremljanje kakovosti revizij in preverjanj odhodkov, ki jih naročijo neposredno upravičenci,
- pregleda svoje ocene popravkov ter izboljša svoje ocene tveganja in stopnje napake za odhodke, za katere se uporablja posredno upravljanje z državami upravičenkami,
- uporabi ustrezne sankcije za subjekte, ki ne izpolnjujejo svojih obveznosti zagotavljanja potrebne dokazne dokumentacije našim revizorjem.

Želite izvedeti več? Vse informacije o naši reviziji evropskih razvojnih skladov so v letnem poročilu o dejavnostih, financiranih iz 8., 9., 10. in 11. evropskega razvojnega sklada za leto 2015.

Na kratko o revizijskem pristopu

Mnenja Evropskega računskega sodišča v izjavi o zanesljivosti temeljijo na objektivnih dokazih, pridobljenih z revizijskim preizkušanjem v skladu z mednarodnimi standardi revidiranja. Naše delo je opisano v nadaljevanju.

Zanesljivost zaključnega računa

Ali so informacije v zaključnem računu EU popolne in točne?

Proračun EU je zapleten. Generalni direktorati Komisije vsako leto opravijo na stotisoče knjižb, v katerih so zajete informacije iz številnih različnih virov (tudi iz držav članic). Evropsko računsko sodišče preveri, ali računovodski procesi potekajo pravilno in ali so tako dobljeni računovodski podatki popolni ter pravilno evidentirani in predstavljeni.

- Ocenjevanje računovodskega sistema za zagotovitev, da je ta sistem dobra osnova za pripravo zanesljivih podatkov.
- Preverjanje ključnih računovodskih postopkov za zagotovitev njihovega pravilnega delovanja.
- Analitični pregledi računovodskih podatkov za zagotovitev njihove usklajene predstavitve in smiselnosti.
- Neposredno pregledovanje vzorca knjižb za zagotovitev, da z njimi povezane transakcije obstajajo in so točno evidentirane.
- Pregled računovodskih izkazov za zagotovitev, da pošteno predstavljajo finančno stanje.

Pravilnost transakcij

Ali so transakcije, povezane z računovodskimi izkazi EU, ki se nanašajo na prihodke EU in plačila EU, ki so bila pripoznana kot stroški,¹ skladne s pravili, ki veljajo zanje?

Milijoni iz proračuna EU so izplačani upravičencem v EU in drugje po svetu. Večino te porabe upravljajo države članice. Sodišče neposredno preizkusi prihodke in plačila, ki so bila pripoznana kot stroški, ter oceni sisteme, s katerimi se ta plačila upravljajo in preverjajo, da pridobi potrebne dokaze.

- Vzorci transakcij se izberejo iz celotnega proračuna EU s statističnimi tehnikami in so osnova za podrobno preizkušanje, ki ga opravijo revizorji Sodišča.
- Transakcije iz vzorcev se podrobno revidirajo, običajno v prostorih končnega prejemnika sredstev (npr. kmeta, raziskovalnega inštituta, družbe, ki na podlagi javnega naročila izvaja gradnje ali storitve), da se pridobijo neposredni dokazi, da s tem povezani dogodek „obstaja“, je pravilno evidentiran in skladen s pravili, na podlagi katerih so izvršena posamezna plačila.
- Napake se analizirajo in razvrstijo na količinsko opredeljive ali količinsko neopredeljive.
- Učinek napak se izračuna z ekstrapolacijo količinsko opredeljivih napak kot ocenjena stopnja napake.
- Ocenjena stopnja napake se primerja z 2-odstotnim pragom pomembnosti za določitev mnenja Sodišča.
- Ocenijo se sistemi za prihodke, da se določi njihova uspešnost pri preverjanju zakonitosti in pravilnosti transakcij, za katerih upravljanje se uporabljajo.
- Upoštevajo se tudi druge pomembne informacije, kot so letna poročila o dejavnostih in poročila drugih zunanjih revizorjev.
- O vseh ugotovitvah se razpravlja z nacionalnimi organi v državah članicah in Komisijo, da se zagotovi točnost podatkov.
- Sodišče svoja mnenja sprejema na podlagi opravljenega dela in doseženih rezultatov.

¹ Plačila, ki so pripoznana kot stroški: vmesna plačila, končna plačila ter obračuni predplačil.

Evropsko računsko sodišče in njegovo delo

Evropsko računsko sodišče je neodvisna revizijska institucija Evropske unije. Sedež ima v Luxembourg, zaposluje pa približno 900 strokovnih in pomožnih uslužbencev vseh narodnosti EU. Vse od svoje ustanovitve leta 1977 opozarja na pomembnost finančnega poslovanja EU in prispeva k njegovemu izboljševanju.

Njegova revizijska poročila in mnenja so bistven člen v verigi odgovornosti v EU. Zaradi rezultatov njegovega dela tisti, ki so odgovorni za upravljanje proračuna EU, prevzamejo odgovornost za svoje delo, še posebej v okviru letnega postopka za podelitev razrešnice. To je predvsem Komisija, pa tudi druge institucije in organi EU. Pri deljenem upravljanju imajo pomembno vlogo tudi države članice.

Glavne naloge Sodišča so:

- o revizije računovodskih izkazov in skladnosti, predvsem za izdajo izjave o zanesljivosti,
- o revizije smotrnosti poslovanja za teme, ki so izbrane tako, da bi bil učinek dela Sodišča čim večji, ter
- o mnenja o predpisih, povezanih z upravljanjem proračuna, in drugih pomembnih zadevah.

Sodišče si prizadeva za takšno upravljanje svojih virov, s kakršnim bo zagotovilo ustrezno ravnovesje med svojimi različnimi dejavnostmi ter pomagalo doseči zanesljive rezultate in dobro zajetje različnih področij proračuna EU.

Izložki Sodišča

Sodišče pripravlja:

- o **letni poročili** o proračunu EU in evropskih razvojnih skladih. Letni poročili vsebujeta predvsem mnenja in rezultate v izjavi o zanesljivosti in sta objavljeni vsako leto med oktobrom in novembrom,
- o **specifična letna poročila**, v katerih so predstavljena mnenja Sodišča za posamezne agencije in organe EU. Leta 2015 jih je bilo objavljenih 52,
- o **posebna poročila** o izbranih revizijskih temah, ki se objavljajo vse leto. Pri njih gre predvsem za revizije smotrnosti poslovanja. Leta 2015 jih je bilo objavljenih 25,
- o **mnenja**, ki jih Evropski parlament in Svet uporabljata pri potrjevanju zakonskih in drugih aktov EU, ki pomembno vplivajo na finančno poslovanje, ter druge izdelke na podlagi pregledov. Leta 2015 je bilo objavljenih osem mnenj in dve zbirni poročili o agencijah in skupnih podjetjih EU,
- o **letno poročilo o dejavnostih** z informacijami o dejavnostih Sodišča v posameznem letu in njihovo razlago.

Naše delo prispeva k ozaveščanju o finančnem poslovanju EU in njegovi vse večji preglednosti, dajanju zagotovila o stanju tega poslovanja in izrekanju priporočil za dodatne izboljšave. To počnemo v interesu državljanov Evropske unije.

Informacije o naših revizijah agencij in drugih decentraliziranih organov Evropske unije so v ustreznih specifičnih letnih poročilih za leto 2015, ki so na voljo na spletišču Sodišča (<http://www.eca.europa.eu/sl/Pages/AuditReportsOpinions.aspx>).

2015

Posebna poročila

Naša posebna poročila, ki so v glavnem poročila o revizijah smotrnosti, so v vseh jezikih EU dosegljiva na našem spletišču eca.europa.eu.

55

Prevoz po celinskih plovnih poteh v Evropi: modalni delež in pogoji za plovbo se od leta 2011 niso bistveno izboljšali (št. 1/2015)

Poraba sredstev EU za komunalne čistilne naprave v Podonavju: potrebna so dodatna prizadevanja za pomoč državam članicam pri doseganju ciljev politike EU na področju odpadne vode (št. 2/2015)

Jamstvo EU za mlade: narejeni so bili prvi koraki, vendar se nakazuje tveganja pri izvajanju (št. 3/2015)

Tehnična pomoč: kakšen je njen prispevek na področju kmetijstva in razvoja podeželja? (št. 4/2015)

Ali so finančni instrumenti uspešno in obetavno orodje na področju razvoja podeželja? (št. 5/2015)

Celovitost in izvajanje sistema EU za trgovanje z emisijami (EU ETS) (št. 6/2015)

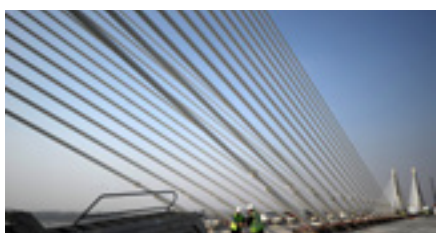
Policijska misija EU v Afganistanu: mešani rezultati (št. 7/2015)

Ali finančna podpora EU ustreza potrebam mikropodjetnikov? (št. 8/2015)

Podpora EU za boj proti mučenju in odpravo smrtne kazni (št. 9/2015)

Prizadevanja za reševanje problemov pri javnem naročanju na področju odhodkov EU za kohezijo bi bilo treba povečati (št. 10/2015)

Ali Komisija dobro upravlja sporazume o partnerstvu v ribiškem sektorju? (št. 11/2015)

Na prioriteto EU, da spodbuja na znanju temelječe podeželsko gospodarstvo, vpliva slabo upravljanje ukrepov prenosa znanja in svetovanja (št. 12/2015)

2015

Posebna poročila

56

Podpora EU državam proizvajalkam lesa v okviru akcijskega načrta FLEGT (št. 13/2015)

Ali Sklad za spodbujanje naložb v državah AKP zagotavlja dodano vrednost? (št. 14/2015)

Podpora Energetskega sklada AKP-EU za obnovljive vire energije v vzhodni Afriki (št. 15/2015)

Izboljšanje zanesljivosti oskrbe z energijo s pomočjo razvoja notranjega energetskega trga: potrebnih je več prizadevanj (št. 16/2015)

Podpora Komisije za skupine za ukrepanje na področju zaposlovanja mladih: preusmerjanje sredstev ESS doseženo, vendar ni dovolj osredotočenosti na rezultate (št. 17/2015)

Finančna pomoč, zagotovljena državam v težavah (št. 18/2015)

Za izboljšanje zagotavljanja tehnične pomoči Grčiji bo treba posvetiti več pozornosti rezultatom (št. 19/2015)

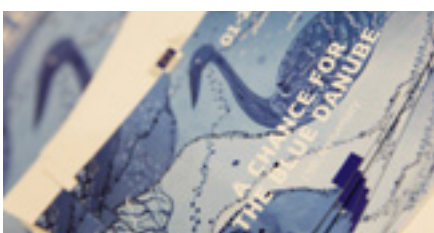
Stroškovna učinkovitost podpore EU za razvoj podeželja za neproduktivne naložbe v kmetijstvu (št. 20/2015)

Pregled tveganj za delovanje EU na področju razvoja in sodelovanja, ki so povezana s pristopom, usmerjenim v rezultate (št. 21/2015)

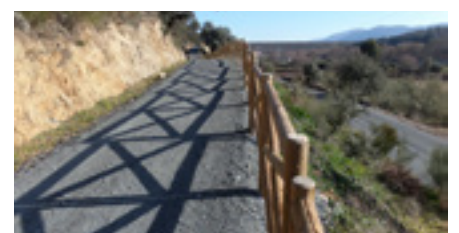
Nadzor EU nad bonitetnimi agencijami – dobro uveljavljen, vendar še ne povsem uspešen (št. 22/2015)

Kakovost vode v Podonavju: izvajanje okvirne direktive o vodah napreduje, vendar ostaja še veliko dela (št. 23/2015)

Boj proti goljufijam na področju DDV znotraj Skupnosti: potrebnih je več ukrepov (št. 24/2015)

Podpora EU za podeželsko infrastrukturo: potencialne možnosti za doseganje bistveno večje stroškovne učinkovitosti (št. 25/2015)

KAKO DO PUBLIKACIJ EVROPSKE UNIJE

Brezplačne publikacije:

- en izvod:
na spletni strani EU Bookshop (<http://bookshop.europa.eu>);
- več kot en izvod ter plakati in zemljevidi:
pri predstavništvih Evropske unije (http://ec.europa.eu/represent_sl.htm),
pri delegacijah v državah, ki niso članice EU (http://eeas.europa.eu/delegations/index_sl.htm),
pri službi Europe Direct (http://europa.eu/europedirect/index_sl.htm) ali
s klicem na telefonsko številko 00 800 6 7 8 9 10 11 (brezplačna številka za celotno EU) (*).

(*) Informacije so brezplačne, kakor tudi večina klicev (nekateri operaterji, telefonske govorilnice ali hoteli lahko klic zaračunajo).

Publikacije, ki so naprodaj:

- na spletni strani EU Bookshop (<http://bookshop.europa.eu>).

Za reprodukcijo naslednje fotografije je treba pridobiti dovoljenje neposredno od imetnika avtorskih pravic in arhitektov.

© EU 2016 Vir: Evropsko računsko sodišče; arhitekta stavb Evropskega računskega sodišča: Jim Clemes (2004 in 2013) in Paul Noël (1988), str. 52.

Reprodukcija naslednjih fotografij je dovoljena ob navedbi imetnika avtorskih pravic, vira in imena fotografa (če je znano):

- © EU 2016 Vir: Evropsko računsko sodišče, str. 2; str. 56 (za posebni poročili št. 15/2015 in 25/2015).
Vir: Evropska komisija – Avdiovizualna služba / Fotografije: Luis Robayo, str. 28; Simon Maina, str. 51; S akis Mitrolidis, str. 55 (za Posebno poročilo št. 5/2015).
- © EU 2015 Vir: Evropska komisija – Avdiovizualna služba / Fotografije: Jennifer Jacquemart, str. 26; Genya Savilov, str. 45; Oliver Bunic, str. 46 (fotografija 1); Angelos Tzortzinis, str. 46 (fotografija 2); Thierry Charlier, str. 48; Maciej Szkopanski, str. 55 (za Posebno poročilo št. 3/2015); Shlamov Vano, str. 55 (za Posebno poročilo št. 7/2015); Quique Garcia, str. 56 (za posebno poročilo št. 16/2015).
Vir: Evropsko računsko sodišče, str. 55 (za posebni poročili št. 1/2015 in 2/2015); str. 56 (za Posebno poročilo št. 20/2015).
- © EU 2014 Vir: Evropska komisija – Avdiovizualna služba / Fotografije: Denis Lovrovic, str. 23, str. 55 (za Posebno poročilo št. 8/2015) in str. 56 (za Posebno poročilo št. 17/2015); Sylvain Thomas, str. 33 (fotografiji 1 in 2) in str. 34; Charly Triballeau, str. 42 (fotografija 2); Jose Jordan, str. 55 (za Posebno poročilo št. 9/2015); Etienne Ansotte, str. 56 (za Posebno poročilo št. 23/2015).
Vir: Evropska komisija – Generalni direktorat za kmetijstvo in razvoj podeželja / Fotografije: str. 25, str. 41, str. 42 (fotografija 1), str. 43; str. 55 (za Posebno poročilo št. 12/2015).
- © EU 2013 Vir: Evropsko računsko sodišče, str. 55 (za Posebno poročilo št. 11/2015).
- © EU 2012 Vir: Evropska komisija – Avdiovizualna služba / Fotografije: Robin Utrecht, str. 38; Nikolay Doychinov, str. 27 in str. 55 (za Posebno poročilo št. 10/2015); Evropski parlament, str. 56 (za Posebno poročilo št. 18/2015).
Vir: Evropska komisija – Generalni direktorat za migracije in notranje zadeve / Fotografiji: Andrei Pungovschi, str. 16; Jan-Joseph Stok, str. 21.
- © EU 2011 Vir: Evropsko računsko sodišče, str. 56 (za Posebno poročilo št. 19/2015).
Vir: Evropska komisija – Avdiovizualna služba / Fotografiji: Anoek De Groot, str. 55 (za Posebno poročilo št. 6/2015); Etienne Ansotte, str. 56 (za Posebno poročilo št. 22/2015).
- © EU 2009 Vir: Evropska komisija – Avdiovizualna služba / Fotografija: Melinda Bodo, str. 55 (za Posebno poročilo št. 4/2015).
- © EU 2008 Vir: Evropska komisija – Avdiovizualna služba / Fotografija: Laurent Chamussy, str. 6.
- © EU 2001 Vir: Evropska komisija – Avdiovizualna služba / Fotografije: str. 12; str. 31; str. 56 (za posebni poročili št. 14/2015 in 24/2015).
- © EU 1999 Vir: Evropska komisija – Generalni direktorat za razvoj in sodelovanje – EuropeAid / Fotografija: str. 56 (za Posebno poročilo št. 21/2015).
- © EU 1995 Vir: Evropska komisija – Avdiovizualna služba / Fotografija: podjetje za predelavo lesa Estkip v Jöhviju, str. 56 (za Posebno poročilo št. 13/2015).

Uvod v letni poročili Evropskega računskega sodišča za leto 2015 in njuna razlaga

Evropsko računsko sodišče je neodvisna revizijska institucija Evropske unije – varuh njenih financ. V tem dokumentu je povzetek glavnih ugotovitev in zaključkov iz letnih poročil Evropskega računskega sodišča o proračunu EU in evropskih razvojnih skladih za leto 2015. Vključuje zanesljivost zaključnih računov, pravilnost prihodkov in porabe ter doseganje rezultatov v okviru proračuna. Celotno besedilo poročil je na voljo na spletišču Evropskega računskega sodišča www.eca.europa.eu in objavljeno v *Uradnem listu Evropske unije*.

EVROPSKO
RAČUNSKO
SODIŠČE

Urad za publikacije